

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, március 15.

A szabadság napja.

Vajjon felvirradt-e már, vagy felvirrad-e még, vagy pedig csak a kalendárium hozza meg évről-évre, mint a legendák szentjeinek neve napját, emlékeül a mythosz kódébe merült soha vissza nem térő nagy eseménynek?

Jó, hogy vannak még, élnek még közöttünk elaggott tanúi a régi nagy időknek, kik hősei voltak a dicső napoknak, a kik azokról élő szóval tehetnek tanúságot, kiknek sebheylein ujjaink által győződhetünk meg arról, hogy volt idő, midőn a magyar véret ontotta azért a függetlenségért, melynek mostan törvénybe iktatott betűit se meri a rideg opportunizmus és személyes érdek hangosan kimondani. Még megvannak a nemzet testén a nyilások, melyeket a feszület szögei s a zsoldos lándzsája nyitott rajta s már érthetetlenek az epigónok előtt az *igék*, melyekért apáik véréket ontották.

Oh nemzetek tavasza, meghoztad-e, meghozod-e végre nekünk is a népszabadság termékenyítő fuvallatát, mely ismét életre kelti a lelkek nemes aspirációit, hogy *egy érzelemben és egy célban*, az önzetlen haza- és szabadságszeretemben hasson és érvényesüljön az osztályok és érdekek most uralkodó megoszlása és zavarában.

Talán soha a magyar oly szorongó szívvvel nem ünnepelte még március idusát, mint ez idő szerint, a midőn a megalkuvás politikájának 35 éves lejtőjén, az önfentartás ösztönétől elfogva, egyszerre megvetette lábát, hogy a hazafias felbuzdulásból új erőt merítvén, a nemzet és a szabadság szent ügyét azon biz-

tos magaslatra emelje, a melyhez a nemzet bölcse a törvényes utat megnyitotta és egyengette.

Mennyi reménnyel fogtunk hét lusztrum előtt nemzeti államunk kiépítéséhez! Azt hitük, hogy az idő önként megérleli reményeinket és vágyainkat, hogy szabaddá és magyarrá lesz kereskedelmünk, honvédelmünk, függetlenné és felvirágozóvá iparunk és tiszteltté állami önállóságunk, hogy elismertté lesz — legalább itthon — nemzeti hegemoniánk és általánossá kulturánk *magyarsága*, hogy a többi művelt nemzetekével lépést-tartólag emelkedővé lesz közgazdaságunk és ezzel biztossá nemzeti nagylétünk.

Oh magyarok nagy Istene, hogy lemaradtunk! Mennyit mulasztottunk! Mindenütt, mindenben visszaesés. Közel négy évtizede a nemzetközi teljes békének vonult el fölöttünk, és a lelkeket a kétségbeesés tartja lefogva, vajjon életképes-e már a magyar?

De mintha a természettel együtt a nemzet is ébredne. Ébredne egy gonosz álomból, mely még most is lekötve, zsibbadtan tartja a tagokat. Visszatér lassan az öntudat, az életkedv, a jövőbe vetett bizalom és ezzel együtt a nemzeti föllendülés várva várt világa. Ugy érezzük, hogy most csakugyan a népszabadság tavaszának szellője lebben végig hazánk rónáin, és mintha visszhang képen hozná a *Talpra magyar* refrénjét, utána dudoljuk, vagy talán csak belegondoljuk a tavaszi hangulatba:

Rabok többé nem leszünk!

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 14.

A mai ülést Krasznay Ferenc vezette be, de üres padosok előtt. A legtöbb honatya ugyanis már elutazott vidékre március idusát ünnepelni. Annál élénkebb volt a karzat, a melynek szép hölgyei gyönyörködve nézték a csinos szónokot és hallgatták jó organumát.

Végre 2 órakor — a kérvényekre tértek ekkor át — szó került a hétfői napirendről. Pichler felállott és ama nehézségekről beszélt, a melyek a vidéken ünneplő honatyákat megakadályozzák a hétfői ülésen való részvételben. A miniszterelnök ezuttal kéréseivel szemben volt és így hétfőn is lesz ülés.

Ezután újból a börzéről és üzletről beszélt a t. Ház. A végnélküli vitában, amely már három hete folyik, ma Wilczek gróf hozott be újabb indítványt.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Széchenyi Gyula gróf, Láng Lajos és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést és bemutatva a kérvényeket.

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy Szüllő Géza a brüsszeli cukorkonferencia tárgyában interpellálni fog.

(Az ujoncjavaslat.)

Krasznay Ferenc: A bécsi urakházában történt felszólalások és magyarellenes kifakadások igazolják a magyar ellenzék eljárását, sőt kényszerítik arra, hogy körömszakadtáig harcoljon és ne engedjen a nemzeti követelésekből. A jobboldali szónokok és különösen Tisza István gróf és Andrássy Gyula gróf a nagyhatalmi állásra hivatkoztak és utaltak Német-, Angol- és Franciaországra. Csak hogy azok az országok hatalmasak kultúra és gazdaság dolgában, míg mi szegények vagyunk és kulturánk fejletlen. El lehet tehát mondani, hogy „si duo faciunt idem, non est idem.“ Az említett államok belső körülményeiből folyik a nagyhatalmasság és kulturális, mint gazdasági érdekből állott elő; nálunk a nagyhatalmi állás nagyzási hóbort.

A 67-es kiegyezés létrejöttét fejtegeti és szembeállítja Tisza amaz állításával, hogy a kiegyezést a hadsereg szempontjából azért nem lehet támadni, mert a hadsereg teljesen

meggyezik a kiegyezés szellemével. Az ellenkezőt — Tisza szerint — a kiegyezés létrejötté slatt sem állították és különben is azok hajtották végre a kiegyezést, akik azt megalkották. Mindezt tagadja és azt bizonyítja, hogy a kiegyezésben csak magyar hadseregről van szó, a közös hadsereg fogalmát pedig később erőszakolták bele. És miután sem Andrássy, sem Deák a közös hadseregről nem szólottak a kiegyezésben, nem vádolja meg őket sem azzal az inkonzekvenciával, hogy mégis a közös hadsereget értették a kiegyezésben. (Elnök helyesíti a szélbalon.) Csak leigázott nemzettel tehetők volna azt meg, hogy a magyar önállóságot elsikkaszták, pedig 1867 ben a magyar nemzet nem mint legyőzött nemzet állott a győzővel szemben. (Tetszés.)

Kubik: Most akarják elalkudni!

Elnök figyelmezteti Kubikot, hogy most Krasznay beszél. (Derütség.)

(Nevelés a hadseregben.)

Krasznay: A hadsereg szelleméről szól ezután és annak illusztrálásául, hogy milyen nevelésben részesítik a hadseregben a magyar ifjúságot és minő példákat állítanak elébe, felmutatja az osztrák katonai hősök sematizmusát, a melyben Haynau kitüntetéssel a Magyarországon szerzett érdemekért vannak feltüntetve.

Felkiáltások a szélbalon: Hallatlan! A bresciai hiénát állítják példának!

Krasznay: Valóban a bresciai hiéna tul-tett Karaffa kegyetlenségein és hősnék tüntetik fel! Panaszodik ezután a kormány-parti sajtóra, a mely az ellenzéki szónokokat kumulatív rusztikus időt pocsékló jelzőkkel illetik.

Kubik: Az pénzért hazudik. (Mozgás.)

Krasznay: U nem törődik e bírálattal, mert ha nem üti is meg mindannyi a sablonos mértéket, a meggyőződést hozza ide. Nem fél az abszolútizmussal való fenyegetéstől, sőt a házfelozlatásától sem. Az utóbbira nézve felhoz egy Deák adomát. A mikor Deák Beusttal alkudozott, az előbbi felhozta, hogy ha az ember rosszul gombolta be a kabátját...

Széll Kálmán miniszterelnök: A dolmányát!

Krasznay: ... és felül egy gomb kimaradt, legjobban teszi, ha újból kigombolja az egész szet. Beust dühösen azt felelte, hogy inkább le kell vágni az összes gombokat.

— Nohát! — felelte erre Deák, akkor még kevésbé segítünk a bajon!

A szóló is azt mondja, hogy ha új választást rendel el a kormány, akkor még kevésbé segít a bajon.

Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint küldjön ki a Ház 31 tagu külön bizottsá-

got, amely a 67-es kiegyezés szelleme szerint állapítsa meg a magyar nemzet igényeit a hadseregben és annak értelmében a magyar hadsereg felállítására javaslatot tegyen. Az ujoncjavaslatokat nem fogadja el.

Felkiáltások a szélbalon: Öt perc szünetet kérünk!

(A hétfői ülés.)

Elnök arra való tekintettel, hogy az ülés ma 1 óráig tart, nem ad szünetet, a mai napirend folytatását hétfőre tüzi ki.

Pichler Győző hétfőn is szünetet kér, a holnapi ünné élyek miatt.

Széll Kálmán miniszterelnök ellenzése után a Ház hétfőn is ülést tart.

Ezután áttértek a kérvények tárgyalására. A fedezetlen határidő eltörlésére irányuló kérvényeknél

Wilczek Frigyes gróf pártolja Rakovszky indítványát és az eltörlés mellett foglal állást, de módosítja Rakovszky indítványát akként, hogy a kormány a jövő ülésszak elején terjesszen be a fedezetlen határidő rendezésére vonatkozó javaslatot.

Rakovszky István elfogadja ezt az indítványt.

Neumann Armin a tőzsdei üzletek szigorítása mellett a határidő üzlet fenntartását pártolja.

A vita folytatását a jövő szombatra halasztották.

Szüllő Géza interpellálta meg végül a pénzügyminisztert a brüsszeli cukorkonferencia határozatai tárgyában. Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek, mire az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A szerb kormány ellen.

Belgrád, március 14. A mérsékelt radikálisok értekezletén körülbelül 50 megbízott vett részt. Konstatálták, hogy a mérsékelt radikálisok és a volt haladópartiak között fennállott fúzió teljesen megszűntnek tekinthető és azt az óhaját fejezték ki, hogy oly kormányt nevezzenek ki, mely bírja a mostani skupstina bizalmát, amelyet a kormány felosztatni készül, a skupstina felosztatását pedig feleslegesnek jelentik ki.

Amnesztia Délafrikában.

Pietermaritzburg, március 14. Itt proklamációt tettek közzé arról, hogy a 12-iki kelettel, amely szerint mindazon natáli és zulu földi lakosok kegyelmet kapnak, akik hazaárulás vagy más vétség miatt vád alatt állanak, de ítéletet még nem mondtak felettük.

Március idusa.

Ira: Szávay Gyula.

Világhódító Róma büszke nepe
Felesküdt a szabadság istenére,
Hogy bárki legyen annak ellene,
Olymp nimbusát hordja bár feje,
Ki a szabadságnak nem hű barátja:
Ép Róma testéből karddal kivágja!

S becsületes Brutus, hű Cassiussal
És Casca s Róma sok derék fia
Határozzák: hogy Róma kényurának,
A nagy Caesarnek el kell buknia.
A nemes jelszót szájról-szájra adták:
„Haljon meg Caesar, éljen a szabadság!”

A márciusnak volt idusa épen,
Hogy elbukott huszonhárom sebében.
A nagy idő hatalmas fojlamokban
Vonult el aztán a világ felett,
S Clio jegyzé, mit ereje, szeszélye
Teremtett, rontott, szült és temetett.
Évtizedek századba olvadának,
Századok sora ezredre nőtt,
Az egyik évtizedre jött a másik,
Es morzsolá ez is a vén időt;
Hőstetter, hősök ekkor is valának.
Mártír-vér szentelt sokszor, sok helyet,
Tavaszi mosolygott minden márciusban,
Ibolyát hozott minden kikelet:

De márciusnak olyan idusa

Ah! nem lett soha.

Egyszer mégis! Két ezredév után

Feltámadt Róma, éltek fiai.

Az új Caesarok sárga koronái

Kezdték sápadt-reszketve ingani.

Az elpuhult világrészen keresztül,

Viharként zúgott az ujkor szele,

Kidöntött tölgyet, sziklát összemorzsol,

Megtört mindent, ami dacolt vele.

Tavaszi volt, éltet szülő lány fuvalmát

Ereztük mi is fázó magyarok.

Megmelegedtünk enyhe sugaránál

S vártuk a vést, mely ránk sújtani fog.

S im hallunk a távol vihar szeléből

Hozzánk kapódní tört, szórt hangokat,

Szívünk kigyul, feszülő hurja rájuk

Rokon danára hős visszhangot ad,

A Kárpát átbeszél az Alpesekekhez,

Tiszánk susog, rá a Szajna felel,

Tokaj Champagne-nyal szüri levét össze,

Páris és Pest egy levegőt lehel!

„Alons enfants!” harsogja lelkesülten

Piros zászlók alatt a Szajna-part,

S öreg Dunának partján ezrek ajka

Visszhangozza rá a „Talpra magyar!”-t.

Magyar ifjúság! nézd, oh nézd e képet,

Ott ir Petőfi, ott szól nagy Kossuth!

Egy író fogva van: fel börtönéhez,

Nézd, elevenen hullámszik az út.

Pattan a zár, recscesen a börtönajtó,

Elpusztul aki s ami ellenáll.

Szabad a sajtó, szabad kotonája,

Szabad az ország, éljen a király!

Nézzétek! ékes honleányok ottan

Zászlókat készítenek fúrge kézzel,

Magok adják át ifjaik kezébe,

S minden ifjut a szerelem vezérel.

Nemzetiszin kokárdát tűz szívére

Szerelmesének a szép hajadon,

Eljegyzi azzal a magyar hazának,

Elveszti ő, de megnyeri a hon.

Kossuth! Petőfi! Fényes csillagok!

Magyar hazának büszkeségei!

Amaz idegen égen rejtezik,

Emez letűnt, el kelle vesztetni.

Csak egyszer halianók még nagy szavok,

Simeonként lennénk mi boldogok!

Milyen szó volt az! amott nyugoton

Rezgéseitől egy trón mozogni kezdett;

Itt keleten kokárdát tűzve fel

Szabadságért fegyvert fogott a nemzet;

S e nemzet itt e négy folyós hazában,

Kárpátok alján, Adria felett —

A szabadságért küzdőknek sorában

Kérdemelte az első helyet!

A márciusnak volt idusa épen,

Oh, él e nap a magyarnak szívében.

Egyről-másról.

(A Vay-család drámája. — A gyilkos kikelet. — Bob herceg és társai. — Aminek Leszkay örül. — Jókai és Wagner Szigfried. — Készüldés március 15-re.)

Irt: Lux Terka.

Budapest, március 14.

Ismét egy szomorú családi dráma híre járja be az országot: a Vay báró-család drámája. Egy be sem hantolt, nyitott sír fölött, amely egy boldogtalan lányra vár, testvér harcol: testvér ellen.

Minden drámák között legszomorubb, a vér rokonságával egymáshoz fűzött lények egymásról és saját magukról való megfélekedése.

Legsivárabb vonás ez az emberben az állapot alacsony ösztönéből, aki egy darab hus miatt dulakodik az anyjával, a fiával s ha más-ként nem megy, egy élet árán is elkaparintja magának azt a darab húst.

Bíráskodni, vagy a családi kárpitok mögé tekinteni, senkinek sincs jogában, a nyilvánosság elégedjék meg azzal, amit kiöntenek eléje: nesze! Itt a becsületem, a vérem iránti érzésem, a sok százszentendős családfám tisztasága, elébed öntöm, mint a szolgám az udvarom végében a szemetet. Rokonok vagyunk, a vérnek legközelebbi szálat fűznek bennünket össze, és mipörére vetkőztetjük egymást előtted, nagy nyilvánosság, mert pénzről van szó közöttünk. Pár százezernyi differenciáról...

Eléjük tették az anyagot, hát beszélhünk róla, anélkül, hogy hozzányulnánk. Ilyesmire nem nyul az ember. Ez nem könnyű szárnyu pikantéria, ami mindent leráz magáról s gondtalanul repül tova. Ez nagyon is sötét, masszív hátterű tragédia, Shakespearei tollra való téma. Beszélnek róla mindenütt. A komoly embert bántja, a finom érzésűt sérti. Menjünk tovább...

A tavasz szedi, aratja az ő áldozatait. Ez a virágujju kikelet, mintha csak ifju halottak elszáított életéből táplálkozna, szemeket huny le, szívek dobbanását állítja el, s nem mehet az ember nagy Budapestnek egy utcáján végig, hogy temetéssel ne találkozzék. Ifju halottakkal telik meg a számtalan temető, s a világban

mindenütt küzdenek a rettenetes betegség csirája ellen, Szent Isten, hány szanatórium kellene Budapesten, ha minden tüdőbeteg ott akarnának elhelyezni.

S amint semmit a világon, úgy a tavasz fakadásán érzett örömet se lehet zavartalanul élvezni. A szép, divatos, színésznők már kifejlesztett napernyővel haladnak végig a déli korzón, a kirakatokból csipkés és virágos női kalapok mosolyognak ki s minden második ház kapuján: gyász-cédula kiszégezve. Talán a természet maliciózus figyelmeztetése ez, hogy: élsz, élsz, de meglehet, holnap már nem élsz...

Holnapig azonban még ne gondoljunk a halálra, míg a nap lekacag ránk az égből, Bob herceg a Népszínház deszkáiról, Porzolt direktor a maga páholyából, addig nincs okunk érzelegni az élet szonanciái fölött. Hisz Budapest nagyszerű melegágya a hosszú életek fejlesztésének! Ha Bob herceg megérhet száz előadást, akkor egy tüdőbeteg kárpitos legény elöl száz esztendeig.

Es mennyi jókedv, vigasság mindenfelé. A Vígsházban Herceg után Beóthy kacagtat, az egyik szellemmel, a másik csiklandozással s a Magyar Színház igazgatója ismét jókedvű, és dörzsöli a kezét. A Gotterhalte miatt nyilatkozni kell — oh, áldott kényszer — tehát a Gotterhalteval bátran lehet belerohanni a csatába, még ha bürokszáron fujják is hozzá az indulót.

Es micsoda vendégünk lesz nekünk a héten! Wagner Szigfried. A mágnások valósággal dulakodnak egymás között, hogy ki rendezzen estélyt tiszteletére, de a Jókai Mór jubileumára, úgy emlékszem, hogy egyetlen grófi házban sem terítették asztalt. Igaz, hogy a Jókai apja nem volt híres ember, csak épp ő belőle lett valaki. Haj! Haj!...

Az ember sóhajtozik, pedig vigalomról, miről beszél, de tudja Isten, azért nincs jó kedve. Talán idéznék Szemerét, hadd jöjjön egyszer ő is kapóra: „Nem boldog a magyar!” Nem a!

Pedig hogy készülődünk ismét a szabadság ünnepére. Borzasztó sokat fognak beszélni a klubokban és korezmákban, a fiatalság a

Petőfi, Kossuth emlékénel, hol, de azért senki se érzi magát szabadnak. Láncot csörget az élet, még talán a levegő is beretva éles s a szemekkel olyan sok mindent látunk, hogy végre már azt se látjuk meg, amit igazán érdemes volna meglátni.

A kiegyezési tárgyalások. Bécsből táviratozzák: A Reichsrath kedden kezdi meg a kiegyezési javaslatok tárgyalását, melynek folyamán behatóan fejtegetni fogják Ausztriának Magyarországhoz való viszonyát. A csehek súlyos helyzetbe akarják hozni az osztrák kormányt és szeretnék megakadályozni, hogy megtartsa a magyar kormánnyal kötött megállapodásait.

A helyzet.

(Obstrukció és koncesszió.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 14.

A szabadelvűpárt egyik vezető tagja ma a következőket mondta budapesti tudósítónknak:

A szélsőbal harca nem Széll Kálmán ellen folyik, nem személyes háború. A függetlenségi éppenn ennek demonstrálására adták meg a Széll-kabinetnek az indemaytit is. Sőt hajlandók tárgyalni és átvesztetni a tisztviselői fizetésrendezést, a kiegyezést, a tarifát, egy szóval: a kormány minden előterjesztését — a katonai javaslatok kivételével.

Ebből pedig az következik, hogy éppenn azért, mivel ez a harc nem személy ellen irányul, személyváltással nem is oldható meg. Kérdezem: minő előnnyel járna az a helyzetre, ha a Széll kabinet helyét elhagyná? Vajjon egy következő kormány, és legyen az akárkinek a vezetése alatt, képes lesz a katonai javaslatokat a magyar parlamentben keresztül vinni? A hogyan ma a helyzet alakul, a javaslatok csakis koncessziók útján lesznek keresztül vihetők.

A kibontakozás módzatait érdemileg kutatva, az a nézetem, hogy koncessziók útján lesznek megoldhatók a helyzet nehézségei. Ugy vélem, hogy sem a ház felosztására, sem az obstrukció kibőjtölésére nem kerülhet sor. Széll Kálmán meg fogja találni a tranzakciónak egy-

Szilárd elv.

Irt: Vásárhelyi Sándor.

I.

Krotky Balázssal háromszor találkoztam az életben s mindannyiszor a vasuton.

Az Arad és Kurtics közötti vonalon sokszor utaztam. Ilyenkor mindig megvettem az állomáson két, három újságot s az uton azokat elvasgattam. A vasuton nem szeretek ismeretséget kötni, Krotky Balázs azonban talált arra alkalmat, hogy szóba álljon velem. S valahányszor együvé kerültünk, ő tartott beszéddel az egész uton.

Körülbelül félévi időközökben kerültünk mindig össze. En emlékeztem rá, ő nem ismert fel engem soha, tehát mindannyiszor bemutatkozott.

Meleg nyári délután volt. Alig hogy felszálltam a vonatra, egy elbizott termetű öreg ur kapaszkodott fel a hágosón és átvéve a szolgától az utazótáskáját, szemben velem letelepedett.

— Kutya meleg van! — szólott s megörülte a zsebkezdőjével verejtékes homlokát.

Kopasz, négyszögletes nagy feje volt, a bajsza kuszáltan lógott le a szája fölé. Világos sárga kockás ruhát viselt s a mellényét egész kényelmesen kigombolta. Nem vettem tudomást a megjegyzésről s a zsebembe nyultam az újságot.

— Uram, önnek kedve van ilyen hőségben olvasni? — kérdezte elsőnyűködve.

Nagy szemeket meresztettem rá. De még most sem válaszoltam.

— Krotky Balázs vagyok, — szólott ekkor ismét s kezét nyújtott.

Megadtam magamat s lassankint beszédbe ereszkedtünk. Megtudtam, hogy ő földbirtokos. Van vagy ezerkétszáz hold földje. S van egy leánya is: Elzának hívják. Majd később megkérdezte:

— Látott-e már olyan nőt, akinek az egyik szeme világos-kék, a másik pedig korom fekete?

— Nem.

— Nem? Lásza, az én Elzám ilyen. A kék szemet az anyjától, a fekete szemet pedig tőlem örökölte.

— Szép.

Itt hirtelen nagyot ugrott a beszédében: — Mi az ön véleménye: milyen korban adja az ember a leányát férjhez?

Honnan tudjam én azt? Epésen válaszoltam:

— Amikor megéri, akkor!

Az öreg ur ismét nevetett. Rengett alatta az egész ülés.

— Ohó! Ez nem felelet. Az én Elzámot mindig kérik. Most tizenkilenc éves s már négyet kikoszorázott.

— Talán egyáltalán nem szándékozik férjhez menni?

— Dehogyan is nem. Csak hogy itt a bibi! O egy szegény ügyvédnek akar a feleséggé lenni, aki gyerekkori játszótársa, de ebbe én nem egyezhetem bele. Az egyik barátom fiának ígertem oda. Gazdag és derek fiatal ember ez. Több mint egy millió örökséghez jut majd az apja halála után. Őt meg a leányom nem akarja. Egyikünk sem enged. Kinek van most igaza?

Nem válaszoltam. Törődöm is én ezzel a házassági ügygyel.

— Nos?

— Ahogy vesszük.

— Ohó! Ezt nem lehet kétféleképpen magyarázni. A fehér a fehérrel; a fekete a feketével... Gazdaghoz gazdag való. Szegényhez szegény. Nem igaz?

— Nem egészen?

— Nem? Dehogyan is nem.

— És mit tesz ön majd, ha a leánya semmiképp sem akar a milliomos feleséggé lenni?

— Muszáj neki. En apa vagyok, ő gyermek. Neki engedelmeskedni kell. Fog is. Tudok én parancsolni. Csak nem adom a leányomat annak az éhenkórásznak? Pfuj! Utálatos dolog az, amikor valaki kapaszkodó. Hogy én a leányomat egy ügyvédnek adjam feleségül? Képtelenség.

— Mért?

— Mért? Azért. Az ügyvéd bizonyára házasságából akarja leányomat feleségül venni. Lehet ugyan, hogy ez nem igaz. Talán csakugyan szívből szereti. Mindégy. En azért jogal tételezhetem fel róla az előbbit. Ezért, elvből, hiva vagyok annak, hogy a fehér, a fehérrel, a fekete a feketével házasodjék össze. Gazdag és szegény pár nem is lehet, az előbbi mondottak miatt. Meg aztán...

— Nos?

— Ha a házasságban összekapnak, megeshetik, hogy a gazdag a szegénynek a szemébe vágja, hogy ő hozta a vagyont a házhoz. Vagy a szegény a gazdag előtt kijelenti, hogy csak a pénzért vette el, vagy ment hozzá

séges alapját. Tudjuk, hogy a katonai téren kevés engedmények adhatók azon a határon túl, a meddig a szabadelvű párt aggályainak méltánylásában a kormány már eddig is elment. Am a kormánypártnak számos más téren lehet szó engedményekről, illetve közös egyetértéssel meghozandó intézményekről, a melyek sürgetésével és kivívásával az ellenzék a maga harcának az eredményt biztosíthatja. Mert minden institúció, a mely a közszabadságot fejleszti és megerősíti, siker az ország érdekeinek szolgálatában.

Ezek az irányelvek azok, a melyek alapján, meggyőződésem szerint egyedül lehetséges a kibontakozás. Ennek a kibontakozásnak pedig a közel jövőben be kell következnie. Az országnak égető szüksége van rá, hogy országgyűlése visszanyerje akarat nyilvánítási képességét és hogy az ország jólétére kiható, erős munka vár a törvényhozásra. Sok százezer egyszisztencia felsegítésére van sürgős szükség. A parlamentnek e munka elől nem szabad elzárkóznia, mert diszkreditálja magát az ország szemében. És vajjon mit ér minden nemzeti vívmány, ha a nemzeti közszabadság legnagyobb biztosítója, a parlamentarizmus alászáll tekintélyében és megindog irányában az ország bizalma?

A motorkocsik bemutatója.

(A forgalom megnyitása előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítóié. —

Arad, március 14

Az arad csanádi vasutak igazgatósága mielőtt motorkocsijait üzembe helyezte, bemutatta azokat a szakértőknek; a magyar és osztrák vasuti világnak és a sajtó képviselőinek. A motorkocsik rendszeres, menetrendszerű közlekedése tudvalevőleg holnap, *vasárnap kezdődik meg* s ezt megelőzőleg a vasutak igazgatósága *bemutató menetet* rendezett *Aradtól-Kovácsházáig* az arad csanádi vasutak két motorkocsijával: a benzín és gőzmotoros automobillal, *Kovácsházától—Csabáig* pedig az Alföldi első gazdasági vasut gőzmotorjaival.

A bemutató menetben a következő vendégek vettek részt: a vasutak képviselői és a szakértők:

Asbóth Emil miniszteri tanácsos, a Ganz és társa vezérigazgatója, Bánó László mérnök Budapest, Britz János, a Ganz-gyár igazgatója,

Budapest; Binder Gusztáv, a szamosvölgyi vasut főmérnöke, Déés; Csata Gyula máv. főfelügyelő, Debreczen; Edvi-Ilés Aladár, a kereskedelmi minisztériumhoz beosztott szakiskolai igazgató. Fehérvári István magy. kir. államvasuti felügyelő, Budapest; Felmer Károly, a Ganz gyár főmérnöke Budapest, Freund Salamon építési vállalkozó, Budapest; Korányi Kálmán miniszteri főmérnök, Korbuly József máv. főfelügyelő, Arad; Kellényi Ödön máv. főmérnök, Budapest; Kvitsala Henrik főmérnök a Weitzer gyár műhely főnöke, Arad; Laufer József főmérnök, Budapest; Langer Bódog, az ungvölgyi vasut vezérigazgatója, Ungvár; Mihályfi József székesfevárosi főmérnök; Pernecky Károly, a déli vasutak felügyelője, Budapest; Polgár Péter máv. felügyelő Szeged; Papp János m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelő; Prileszky Pál máv. felügyelő Szeged; Palesch Béla mérnök, Miskolc; Rauscher Béla, a déli vasutak főfelügyelője és műhelyfőnöke, Budapest; Szmazsenka Ernő, máv. felügyelő, üzletkezelő, Szeged; Schindler Viktor mérnök, Miskolc; Schlechta Mihály, a cs. és kir. államvasutak gépészeti biztosa. Prága; Simay Tódor, a győr sopron-ebenfurti vasutak főfelügyelője; Sebella János máv. felügyelő, Szombathely; Sármezey Antal Kovácsháza, Szathmáry Károly mérnök, Arad; Tolnay Kornél máv. üzletvezető Debreczen; Vay Kázmér m. kir. főellenőr, Wéber Antal máv. felügyelő, Budapest; dr. Fielinszky Szilárd mérnök, Budapest.

A hírlapok képviselői: Benedek Árpád, a „Függetlenség“ szerkesztője, Molnár Márton, az „Egyetértés“ segéd-szerkesztője, Zima Tibor, az „Aradi Közlöny“ és Szudy Elemér az „Arad és Vidéke“ munkatársa.

Az arad-csanádi egyesült vasutak részéről: Hegedüs László vezérigazgató-helyettes, Medveczky Ede és Szathmáry János főfelügyelők, Sármezey Endre főmérnök, Gellényi Ernő főellenőr, Schór Lajos, Halász Jenő és Zinner Béla főmérnökök, Farkas Ernő aradi államvasuti főnök, Vincze Endre főpénztári ellenőr, Bánfi Miklós kovácsházi állomásfőnök, Misteht Sándor, Hady Antal és Joanovits Sándor hivatalnokok, Seberényi János ellenőr és Kolumbán Pál állomás-képviselő.

A nagyszámu társaságért a városháztérre jött be a két motoros s a benzines automobillalhoz csatolt külön személykocsi. A sok vasutas-

szakértő, akik messze városokból jöttek el Aradra, azonnal körülállták a motorkocsikat s élénk érdeklődéssel vizsgálták az automobillak szerkezetét. Ezek a vizsgálatok egyébként az egész uton tartottak. A csanádi vasutak szakértő tisztviselői alig győzték a fölvilágosításokat megadni, ebben különben segítségükre voltak a Ganz-gyár mérnökei és dr. *Zielinszky* Szilárd budapesti mérnök is, akinek tudvalevőleg arról van híre, hogy az első és egyetlen magyar mérnök doktor.

A menet 7 óra 40 perkor indult el. Előhaladt a püszögő hatalmas benzines motor, maga után vonva a külön személykocsit, utána pedig a kis gőzmotoros. Megállás nélkül ért el a motorosok a *csalai szőlőtelep* megállójáig, ahol találkozás volt a Szeged felől jövő személyvonattal. Itt egy kis zavar támadt. A benzines motor, amely elől haladt, nem tudta, hogy a szőlőtelepnél van a találkozás a szembejövő vasutal s az állomáson egy-két kilométerrel túlhaladt. Szerencsére a kocsi hátulsó fülkéjéből többen néztek hátrafelé, azt hívták, hogy a gőzmotoros, amely a kitérőnél megállt, — elakadt. Ezek aztán észrevették *Gellényi* Ernő főellenőr jeladását s a benzín motoros visszafutott a kitérőbe.

Az volt a terv, hogy Pécskán a gőzmotoros a benzines kocsi elé kerül s Mezőhegyesig *menetsebesség próbát* tartanak vele. A benzín motoros azonban, amely ma különösen nagy menőkedvben volt, önértetesen tiltakozott a helycsere ellen s tényleg bírta is a sebességet egész Mezőhegyesig a gőzmotoros előtt.

Mezőhegyesen a pótkocsit a gőzmotoroshoz kapcsolták s a társaságot most már csak ez a két kocsi vitte Kovácsházára. A benzín motoros Mezőhegyesen maradt, hogy onnan vasárnap reggel öt órakor megkezdje első útját a rendszeres közlekedésnek.

Kovácsházán az alföldi gazdasági vasut két keskenyvágáyu gőzmotoros vasutja várta a társaságot, ezek vittek be Csabára, ahol a vasuti vendéglőben ebéd volt, mely után a társaság a különböző vonatokkal eloszlott.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgálatok. Az aradi községi polgári fiúiskolában a husvát magánvizsgálatok április hó 4-én d. e. 8 órától kezdődőleg tartanak.

Eltér ez aztán, amit két ilyen ellentétes viszonyok között nevelkedett házaspár folytat?

Állomáshoz értünk. Az öreg ur összeszedte holmiját s kiszállt. Ot perc múlva már elfeledkeztem róla is, a leányáról is, meg a két kőről is.

II.

Januárban lehetett. A fűtőkészülék felmondta a szolgálatot és én husz fokos hidegben ültem a kupéban.

Benyitott az ajtón a kalauz s megkért, hogy tűrjek meg a szakaszomban egy harmadosztályu utast, mert a szomszédos kocsi már zsúfolva vannak s nem tud a számára helyet keríteni. Beleegyezőleg bólintottam.

Nemsokára erős topogást hallottam, mint amikor az ember lábairól leveri a havat s aztán megjelent az ajtóba egy vörösképű kövér ember. Rögtön felismertem: Nini ez Krotky Balázs. Csakugyan ő volt. Megmondta a nevét s én nem mondtam, hogy már volt szerencsénk egymáshoz. Minek? Talán így kikerülöm a társalgást.

Ugy is rossz kedvem volt. Kegyetlenül fáztam. Az öreg ur egy kis ideig a csizmája orrát nézte, majd a nálaban lévő táskámat kezdte vizsgálni. Vegre megszólalt.

— Botrányos ez az állapot. Nem szabadna annak megírtótni, hogy a kupékban ilyen farkasordító hideg legyen.

Bólintottam rá. Ekkor beszéd közben rátért

az utazóközönségre. Majd az aradi vásárról beszélt. Végül elmondta, hogy ő azelőtt egy fél évvel még gazdag ember volt s most már teljesen tönkre van menve. Kezdtém érdeklődni a dolga iránt.

— Hogy történt?

Megvetőleg legyintett a kezével.

— A rossz emberek, meg a rokonok. Meg a saját hibámból is. Nem érdemes elmondani. Ugy mentem tönkre, mint a legtöbb. Nem tudtam számolni. Jobban mondvá, lusta voltam hozzá. Így. Egy váltó... másik váltó... végrehajtás... árverés... s az ember végzett földes ur.

Kezdtém felette sajnálkozni.

— Magamat nem bánám, — szólt s elkezdett az ablaküvegen dobolni. — Csak a leányom miatt busuiok. Mert tetszik tudni, van egy nagy leányom, ép most lépett a huszadik esztendőbe. Elzának hívják. Az egyik szemekék, a másik fekete. Nem különös?

— De igen.

— Volt egy gazdag, meg egy szegény kőrője. Az utóbbi most is megvan. Am a gazdag kőrő, a jóbarátomnak a fia, mihelyt meghallotta, hogy tönkrementem, kimaradt a házamból.

— Hát adja a leányát a szegény kőrőhöz.

— Eh! Minek? Két szegény, egy pár kol-dus. Nincs ez így jól sohasem. Fehér a feketével, gazdag a szegénynevel házasodják össze. Ez az igazság. S így is kellene annak lenni.

— Miért?

— Miért? Azért mert az ellentétek, (ez természeti törvény) már magokban véve is vonzák egymást. Ezek lehetnek csak igazán boldogok. A szegényebb fél hálás azért, mert a másik neki kényelmet, vig életet biztosít. Tehát ő a jötevéjéhez ragaszkodik. S a gazdag fél? Ez ha szegényt nem vesz el, ezt semmi esetre sem veszi el haszonlesésből, hanem szerelemből. Ez bizonyos. A ki szerelmes, az pedig már magában véve is boldog. Ez az én meggyőződésem. Ej, de a világ s a világban az ostoba gazdagok nem így gondolkoznak.

— Talán nem is annyira ostobaságból tesszik. Inkább önzésből?

Tűzbe jött. S elkezdett az állítása mellett érvelni. Nem válaszoltam semmit rá. Tudtam volna ugyan idézni az első találkozásunkkor mondott szavait. En minnek? A legközelebbi állomásnál kiszálltam.

III.

Megint nyár volt. Egyszerre hágtunk fel a lépcsőre s aztán mind a ketten a másikat akartuk előrebocsájtani: s csak hosszabb szóvita után mentem fel előbb.

Mikor leült, akkor ismertem csak fel: Hissen ez Krotky Balázs. Előkelően volt öltözve. Vastag arany óralánc csüngött a mellényén s az ujjain értékes gyémántkőves gyűrűk esil-logtak.

— Krotky Balázs vagyok, — mondotta s rágyujtott egy finom szivarra.

(—) Iparos mesterek figyelmébe. Tisztelettel értesítem a t. iparos mester urakat, hogy az iparos tanonciskolában már március hó 16-án s ezen naptól kezdve a tanév végeig az előadások este 6 órakor kezdődnek s 8 óráig tartanak. *Almásy T. Pál*, igazgató.

Aradi Tanítók Testülete.

(Tömörülés a tanítók között.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 14.

Orvendetes tényként említhetjük meg, hogy az aradi községi tanítók ma egy testületté tömörültek és nagy lelkesedéssel megalakították az *Aradi Tanítók Testületét*.

Az aradi tanítóság intézeteként külön-külön testületre van felosztva, a mi nem ritkán megosztotta a tanítói érdekeket is. Nem volt meg a tanítóság körében az összetartozás érzete, erre azonban most, az új alakulások küszöbén szükség van.

A nagyszámban egybegyűlt tanítók mai gyűlését *Szilágyi György* elnök szép beszéddel üdvözölte s örömet fejezte ki a felett, hogy a tanítóság csaknem teljes számban jelent meg, ez is bizonyítéka annak, hogy a felvetett eszme mindannyiójuk szívében él s az egyesülést óhajtják. Elnöknek őt, jegyzőnek pedig *Mohos Agoston* választották meg.

Ezután megindult az eszmecsere a felett, hogy mily módon történjék a megalakulás.

Szilágyi György elmondja, hogy ez kétféle lehet. Lehet társadalmi, de lehet hivatalos is, mint a milyen például a fővárosi tanítóság hivatalos egyesülete. Szükséges valami módon egy testületté tömörülni, mert a nélkül egyöntetű eljárást nem fejthetnek ki oly módon, mint azt az *Utasítások* előírják.

Sófalvi György a hivatalos testület megalakítását kívánja, melynek kötelezett tagja minden aradi tanító. Ez ellen szólalt fel *Maurer Mihály*, ki nem óhajtja azt oly mereven előírni. *Kovács Ferenc* és *Czirák Márton* felszólalása után a szabad egyesülés elve mellett döntenek.

Ceobor Ottó oly módon szeretné szervezni a testületet, hogy ez a tanítóságot érdeklő dolgokban egyuttal a aradi tanítóság nevében, mint annak érdekei felett őrködő testület nyilatkozhatna meg. *Kovács Ferenc* ajánl egy fejelemi választmányt is. A további vita folya-

Követtem a példáját. Beszélni kezdett. Megismertetett a viszonyaival. Elmondta, hogy nemrégiben még gazdag ember volt, aztán tönkrement. Hogy miként, az nem tartozik ide. De most már megint gazdag. Visszavásárolta a földjeit az utolsó holdig. Egy távoli rokona nagy vagyont hagyott rá. A közeli rokonokkal összeveszett s neki testálta az egész vagyonát — bosszúból.

Egészen belemelegetett a társalgásba. Rátért minden aprókos dologra. S végül ismét a leányáról, Elzáról kezdett beszélni. (A kinek az egyik szeme kék, a másik meg fekete.) Elmondta, hogy a leányának két kérője van, egy szegény ügyvéd, meg egy gazdag földbirtokos. Az utóbbi az egyik barátjának (nem rég halt meg) a fia. Elmondta azt is, hogy kétségbe van esve, mert nem bír a leányával. Az ügyvédet szereti. Ahhoz akar nőül menni. De ő nem engedi. Neki ez elve ellen van.

Fölötöttem erre a fejemet.

— Elve ellen van? Fehér a feketével, gazdag a szegénnyel házasodjék össze. Nem ez a helyes?

— De nem ám! Csak maradjon a fehér a fehér mellett, a feketével pedig csak a fekete illik össze. Mert az egyfajta szegény szegénnyel, gazdag gazdaggal nem lehet boldog. Mindjárt meg is mondom, hogy miért?

Oda se hallgattam. Megvetőleg néztem rajta végig s hátat fordítottam neki.

mán felszólalt még *Mohos Agoston* és *Kőmives József*, mely után az elnök kimondja a gyűlés határozatát, mely szerint az aradi tanítók egy tantestületé alakulnak az *Aradi Tanítók Testülete* címen.

Az új testületnek rögtön megválasztották tisztikarát is, mely a következő:

Elnök: *Szilágyi György*, alelnök: *Sófalvi György*, titkár: *Mohos Agoston*, ellenőr: *Neidenbach Odön*, pénztáros: *Kressz Károly*. A választmány tagjainul többnyire az igazgatók lettek megválasztva.

Az új tisztikart megbizta a gyűlés, hogy az alapszabályokat készítse el s bemutatása után jóváhagyás végett küldje fel a belügyi miniszterhez.

Örömmel adunk hírt a tanítóság ezen legújabb mozgalmáról s kívánjuk, hogy a tanítói kar jó hírét ez az egyesülés emelje s a népoktatás szent ügyét pedig minél jobban felvirágoztassa. Városunk ezen legújabb testületének első szereplése lesz az, hogy mint testület jelenik meg teljes számban a holnapi mártius 15-iki ünnepélyen.

Beszélgetés Bánffy Dezsővel.

(A lipótvárosi kaszinó elnöksége. — A zsidóság és a zsidókérdés. — Apponyi és az aktív politika)

Arad, március 14.

Bródy Sándor új irodalmi lapjának, a *Jövendő* nek, holnap érkezik meg Aradra a harmadik száma. Az érdekes lapból a legérdekesebb cikket már ma módunkban van kivonatossan bemutatni olvasóinknak. Szól pedig egy beszélgetésről, melyet *Bánffy Dezső* báróval folytatott a lap szerkesztője a lipótvárosi kaszinói elnökségről, a zsidóságról és Apponyiról *Bánffy báró* a következőket mondotta:

— Hogy miért is mentem a lipótvárosi kaszinóba? A nagy okait elmondtam a vasárnapi banketten, a mellékesek kísülnek sorra, rendre. Lehet, hogy a dolognak nagyobb nemzeti jelentősége lesz, mint a mennyi ma látszik. Nem az én személyem, hanem a véletlené ebben a nagyobb szerep. Ami az én személyemet illeti: örömmel látom, hogy ki sem merészel engemet vádolni azzal, hogy belemenjek akármilyen egyoldalú felekezeti aspirációkba. Vannak jeleim, leveleim és mérvadó helyekről kaptam nyilatkozatokat, amelyek mind arra vallanak, hogy nem értik félre: mi vezetett engem a lipótvárosi kaszinóba. Szolgálni akarom az egységes magyarság ügyét, hát itt nyílik alkalom és itt szolgálom. Nem vagyok én filosemita, mert nem vagyok semmiféle „filo” és „ita”, szeretek és megbecsülök minden felekezetet és fajt ez országban, ha a magyarság egységesítésére törekszik vagy legalább is az ellen nem tör. Ami a zsidóságot különösképpen illeti, azzal én kivételt nem teszek. Miért is tennék, hogyan is tennék? Azonban kivételesen alkalmasnak tartom őket arra, hogy a magyarság egységesítésére nagy munkát vállaljanak és teljesítsenek is. Hogy erre náluk alkalmasabb elem nincs, ezt már akkor is mondtam, amikor a kaszinóról alig tudtam, hogy létezik.

— Ne menjünk talán bele az ugynevezett zsidókérdésbe. Csak „igy-ugy” nem lehet azt letárgyalni ugy sem. Aztán engem nem éget, bizonyos részleteiben nem is érdekel. Az érdekel benne, ami az én nagy problémámmal összefügg, az, hogy oktalanság ez országban az eredetet, az ugynevezett fajmagyarságot firtatni és kutatni. Aki velünk van, az: mi vagyunk. Magunkat együk, magunkban szakítsuk ki a húst? Fajmagyarság! Csak egy van: ami magyar.

Különbben pedig ne vegyék komolyan a közvélemény elbizakodott és szeszélyes kis ré-

szének elbizakodottságát és szeszélyét. Máról holnapra való az, ami tartja: az részben egy kis tradíció, meg az, hogy az ember szája rá jár az ilyen nem alapos beszédre.

— Hagyjuk tehát a felekezeti kérdést is. Szinte érthetetlen, hogy ennyit foglalkoznak ma vele. Belátom másrészt, hogy szabadulni tőlük nem lehet. Régen is bele bele szólt a magyar politikába. Az éjszaka olvastam éppen *Székely-Marich* emlékiratait és abban István nádor levelét. Azt írja a nádor arról a napról, amelynek most lesz az évfordulója: „március tizenöt, nem is volt olyan nagy dolog, pesti zsidók csinálták!” No, talán mások is.

De maradjunk csak a kaszinónál. Ugy-e, a magyar társadalom is megérti, hogy mit keresek ott. Ha bele megyünk a munkába, még jobban meg fogja érteni. Csak tulzottak ne legyenek a várakozásaikban, mohók és nagyralátók a követeléseikben. Szilárdan építeni, élő organizmusokkal dolgozni nem lehet oly könnyen és gyorsan, mint programbeszédet csinálni. Ha majd nyugtalanok s sürgetnek, kölcsön kérem a *Fejérváry* báró humoros, kedves és okos mondását: lassan, lassan, lassan.

(A báró beszédének hallgatója és krónikása itt közbevetette: de nem jó lenne-e, ha a kegyelmes ur a nagy munkához nagy férfiakat segítségül hívna? Példának okáért *Apponyi grófot*, azt, akit a nemzet egyik vezérének tekint.)

— Apponyit hívjuk tényleges, aktív munkára és ne programbeszédre?! Talán ne! Az övé a nagyszerű és ékes szónokiat és az is marad. A grófra én még miniszterelnök koromban *Plató* mondását alkalmaztam: Költők és szónokok nem alkalmasak az országok ügyeinek vitelére, sőt bizonyos idő után száműzendők, nehogy uralomra jussanak és rontsanak. *Apponyi Albert* gróf csak házelnök lett és nézetem szerint e nem egészen aktív téren sem vált be. De én hálás vagyok hozzá, mert beváltotta az én *Plató*-citatúmat.)

— Mégis, ön szeretné tudni, mivel kezdjük a dolgot, ha ugyan egy kaszinó működését e szigorú és konkrét szóval szabad jellemezni. Inkább azt jelezem, mi lesz a cselekvésnek a közepe. Keresni fogjuk a nexust az egész ország minden társadalmi körével, hogy együttesen és társadalmilag tegyünk valamit az egész nemzetért.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Cigánybáró*, operetta. Este: *Bob herceg*, operetta. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: *Bob herceg*, operetta. (Páros bérlet.)
Kedd: *Lohengrin*, opera. (Páratlan bérlet.)
Szerda: *Aranyember*, színmű. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *A három testőr*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Bőregér*, operetta. (Páros bérlet.)
Szombat: *Bob herceg*, operetta. (Páratlan bérlet.)

* *Aranyember*. *Jókai Mór* koszorus költőnk örök becsű színműve a jövő héten kerül színre. A társulat teljes ambícióval készül a darabra. Az igazgató a darabhoz fényes kiállítás csináltat. Ekkor lép fel az aradi származású *Jávor Aranka* is *Noemi* szerepében. A darab fő szereplői: *Gazdy Aranka*, *Gőz Aranka*, *Föllinuszné*, *Csiky László*, *Békés Gyula*, *Mariházi Győre* stb.

* *A régi esernyő*. A szabadság ujfászlósításának napján 1848. március 15-én, a följegyzések szerint, boros, szeles, esős idő volt. *Petőfi Sándor* esőben szavalta a *Falpra magyar-t*, s a lelkesült nép esernyők alatt meghúzódva hallgatta meg a tizenkét pontot. *Jókai és Vasvári Pál* beszédét. A márciusi nagy napnak ezen mozzanatán épült föl az az alkalmi költe-

mény, a melyet *A régi esernyő* címen *Faragó Rezső* irt, s a melyet az aradi színház vasárnap esti előadásán, a Bob herceg előtt szaval *Gazdy Aranka*.

* *Herceg Ferenc* bohózata a *Három testőr* szintén szerepel a jövő heti műsorban. *Zilahy Gyula* igazgató felléptével. *Zilahy* a Nemzeti Színházban is ezzel a szereppel állandó derűlttségben tartotta a közönséget. A darab többi szereplői *Gazdy Aranka*, *Szabó Irma*, *Ternyei Békés*, *Csiky*, *Mariházi*, *Sarkadi* stb.

Csendőrök sajtópöre.

(Főtárgyalás az aradi törvényszéknél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 14

Az aradi kir. törvényszék ma mint sajtó-bíróság tartott főtárgyalást egy ügyben, a melyben a panaszos két csendőr, a vádlott pedig egy jegyzősegéd volt. Az ügynek, a mely az eljárás beszüntetésével végződött, ez a története:

Irsai-Stern Lajos csucsi jegyzősegéd egy hirt közölt, az „Aradi Közlöny” 1901. évi május 4-iki számában, melyben „Rablógyilkos csendőrök Aradmegyében” cím alatt körülményesen megírta, hogy két nagyhalmági csendőr egy embertől, aki védelmük alá menekült, a nála levő háromszáz forint készpénzt elrabolta, a hullát pedig elásták. Két erdőőr véletlenül szemtanuja volt az esetnek s ezek feljelentették a csendőröket.

A hirben a csendőrök nevei meg sem voltak említve, mindazonáltal két nagyhalmági csendőr nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás miatt följelentést tett a hir beküldője, *Irsai-Stern* Lajos ellen.

A mai tárgyaláson aztán az egyik sértett, *Kiss* Lajos csendőr kijelentette, hogy a mennyiben a vádlott hirt alaptalannak minősíti, a honvédelmi minisztertől kapott felhatalmazás alapján kész visszavonni a feljelentést.

Irsai-Stern Lajos ki is jelentette, hogy a hir valótlanágáról utólag meggyőződött, s hogy ezt a hírlapokban is hajlandó közzétenni.

Az ügyész erre a nyilatkozatra kijelentette, hogy nem veszi át a vád képviselését. A bíróság ezért a büntető perrendtartás 323. szakasza alapján az eljárást megszüntette.

A város zárószámadása.

(Fizeshétezer korona fölösleg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14

A város pénzügyi bizottsága e héten tartandó ülésén fogja tárgyalni a város múlt évi zárószámadásait, a melyeket *Bund* Henrik főszámvevő elkészített, és *Tedeschi* Viktor mint számvizsgáló átvizsgálta és rendben találta.

A zárószámadások örvendetes eredménynyel záródtak, a mennyiben a házipénztár 17,027 kor. 75 fillér felesleggel zárult, a mi főként a megtakarításoknak és a bevételi többleteknek köszönhető.

A zárószámadások mérlege a következő: több bevétel volt az előirányozottnál: 57279 koronával; kevesebb bevétel 34700 korona; a kiadásoknál az előirányzat többlete: 58862 korona, kevesebb 20047 korona. Ezek egybevetéséből alakul a 17,000 korona plusz.

Érdekes, és konzekvenciát rejlő adatai a zárószámadásoknak a szegényügyi és az oktatási kiadások számai.

Helybeli illetőségű szegények segítésére fordított a város 68,840 koronát, 4000 koronával többet az előirányozottnál. Idegen illetőségűek segítésére 24,200 koronát, ezt azonban a segélyezett illetőségi községei, valamint az or-

szágos betegápolási alap megtérítik. Árvák és lelencek segítésére fordítottak 2118 koronát. Az aradvárosi árvaház fenntartása 29,905 koronába került a városnak. A mint látható, a város az elmúlt évben százezer koronánál többet adott ki humanisztikus célokra.

Még nagyobbak az iskoláztatás kiadásai. A városi iskolák fenntartása 201,815 koronába került (a tételnél körülbelül 2000 korona megtakarítás volt). Az ipariskolák kiadása 11,220 korona, az elsőfoku kereskedelmi iskoláé 5270 korona, a siketnéma iskoláé 4600 korona, a felekezeti iskolák 5%-os járuléka 12,250 korona, a zenedék segítése 1400 korona. Tanügyi célokra tehát a város körülbelül egy negyed millió koronát adott ki.

Az egyes alapok közül szomorú az állapota a köveseti alapnak, a mely tudvalevően jelentékeny deficittel végződött. A deficit pótlására nézve a város egyik legutóbbi közgyűlése határozott.

A zárószámadások egyes tételei, valamint annak eredménye tanúságot tesz arról, hogy a város háztartásában a takarékoság elve vezet, és a mennyire a viszonyok megengedik, minden téren érvényesül is.

Tolvaj a báli vendégek közt.

(A doktorné gyémántjai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Báli névsor fekszik a budapesti rendőrség előtt. A vizsgálatot vezető tisztviselő olvasgatja az előkelő neveket, majd ismét a panaszos följelentést veszi a kezébe és sehogysen tud eligazodni a különben nagyon is egyszerű bűnperben.

Az ügy a következő:

Bál volt a minap a Terézvárosban, egy előkelő orvos, dr. B. K. pompásan berendezett hajós-utcai hajlékában. A háziasszony kedves volt s szeretetreméltó s a vendégek, a háznak régi meghitt barátai csapongó jó kedvvel járták a boszont. Éjfél után néhány ügyesebb táncos még a cake-walko-ot is bemutatta s a bizarr, de kedves fordulatokban szivesen gyönyörködött a társaság.

A vacsoránál minden szem a szép doktornét nézte, aki az asztalfőn ült s vendégei tiszteletére legfényesebb ékszereit vette magára. Az ujjain csillogó briliásoktól kirakott, hosszú nagy gyűrű, meg más kisebb, de nem kevésbé ragyogó drágaságok, a hajában diadém, a melynek vakító tűzét csak fokozta a villamoscsillárok körtéinek izzó fénye. Suhogó selyem ruhájának drága csipkéit, a mellén egyszerű gyémánt-csatt fogta össze. Minden ékszere közt ez volt a doktorné legszebb darabja. Ezerhét-száz koronát adott érte az ura.

Vacsora után aztán a párok ismét táncra perdültek s fésztelenül vigadtak a kora hajnali órákig. A mulatságot végre is be kellett fejezni s a vendégek hosszantartó és meleg bucsuzkodás után elszéledtek.

A doktorék is fáradtak voltak már. A háloszobájukba siettek, hogy lepihenjenek. A gondos háziasszony elébb azonban óvatosan elrakja az ékszereit. Leteszi a gyűrűt, a fülbevalóját, a hajdiszét. Mind letette már, amikor kiderült, hogy az egyik doboz még üres. A csatt doboza volt. A drága gyémántos csatté, amelyet az imént még irigykedve néztek a vendégei s most nincs meg. Nincs sehol. Felkutatták menten az egész házat. Minden szobát, a lakásnak minden zugát, ahol csak megfordult, de hiába, a csatt eltűnt.

Másnap korán reggel a rendőrségen a doktorné megtette a panaszt. Körülményesen le-

írta, milyen volt az elveszett csattja s kissé pironkodva ugyan, de megvallotta, hogy a tolvaj aligha — a cselédség között van.

— Jobb lesz, ha a vendégeim között keresik. mondotta a rendőrtisztviselőnek s menten rá át is adta a bál vendégeinek névsorát.

A néppárt az obstrukció ellen.

(Hízelkedés az udvar felé.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 14

A néppárt, a mióta a katonai javaslatok ellen az obstrukció megindult, fölöttébb kényes helyzetben érezte magát. A javaslatokat megszavazni nem akarta: mert ezzel tartozott a maga ellenzéki mivoltának, de féltette az obstrukció által a párt ismert hiperlogaritását, különösen, a mióta az uralkodó az obstrukció ellen nyilatkozott. Most azután mégis az udvar iránt való hízelgés vesz erőt rajta, s állást akar foglalni az obstrukció ellen.

Egy könyvomatoss hiforrás, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, erre vonatkozólag a következőket jelenti.

A néppárt tagjai között nézeteltérések támadtak, ama fegyverbarátság miatt, a melyet a párt egyes elemei az obstrukció alatt a függetlenségi párttal kötöttek. A néppárt néhány előkelő tagja, közöttük az elnök is, kifogásolták a természetellenes szövetséget, a mely a katonai javaslatok ügyében a két párt között létrejött.

Tegnap a párt tagjai bizalmas értekezletet tartottak, a melyen *Zichy* János gróf, a párt elnöke elmondta, hogy az udvari ebéden ő felsége előtt nyilván nyilatkozott az obstrukcióról. Ehhez ő, a párt elnöke, azt teszi hozzá, hogy ideje volna már, ha a néppárt felhagyna az obstrukció támogatásával.

A párt egyes tagjai, közöttük *Simonyi-Semadám* Sándor ellene nyilatkozott az elnök szavainak, mindazonáltal a párt egy része föl akart hagyni az obstrukcióval s ezt komminiké által nyíltan közzé akarta tenni.

Rakovszky István közbelépésének sikerült megakadályozni, hogy ettől egyelőre elállottak. A helyzet tehát egyelőre külsőleg teljesen változatlan, mindazonáltal politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a néppártnak Pál-fordulása rövid időn belül megtörténik, s lehet, hogy szakadást is fog előidézni a pártban.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre f. hó 22-én, vasárnap délután három órakor, a kör helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. A választmány és az osztályok vezetőinek jelentése a kör múlt évi működéséről és vagyoni állapotáról. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. Indítványok (amelyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az elnöknek bejelentendők.) 4. Tisztújítás. A közgyűlésre a kör összes tagjait meghívja *Tedeschi* Viktor elnök, *Kálmán* József, igazgató.

(*) Az aradi önkéntes tűzoltókar folyó március hó 22-én d. e. 11 órakor a városház kistermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a kar alapító, pártoló, működő és tiszteletbeli tagjai, úgy tb. parancsnokai ezennel meghívottak. E közgyűlés tárgysorozata: 1. az évi jelentés előterjesztése. 2. az 1902. évi számadások feletti határozathozatal. 3. az 1902. évi jevedelemből a segélyalap jutalékának elhatárolása. 4. az 1903. évi költségvetés megállapítása. 5. a szabályszerűen bejelentett indítványok tárgyalása. Az elnökség.

(*) A Testvériség asztaltársaság f. hó 15. délután 5 órakor özv. *Mirtl* Károlyné vendéglőjében választmányi ülést tart.

Aradi ember levele Amerikából.

(A kivándorló keszervel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Fülöp Imre volt aradi rendőr nemrégiben kivándorolt Amerikába, azon hitben, hogy ott a boldogság világába jut. Amerika már nem újvilág, a csodák elmúltak s ott is csak munkával lehet megszerezni a kenyeret. Megesik azonban, hogy a kivándorló, ha akarja is dolgozni, nem kap munkát s a legnagyobb nyomorúságba jut. Visszajönne, de nincs pénze s kénytelen kinlódni az idegen világban.

Igy járt Fülöp is, ki most egy aradi barátjának levelet írt. „Jobb Aradon éjjel, mint itt nappal” — mondja s nagy busan panaszkodik csalódásairól. A levél, melyből okulhatnak azok, kik Amerikába vágyakoznak, szöszertint a következő:

Kelt Amerika Nevi jork december 8.

Kedves barátom házi tudatlak hogy szerencsésen meg érkeztünk hanem nemlehet kimondani hogy menyit szenvedésen mentünk keresztül 4dikén kiszáltunk a hajóból és mindenütt széjél néztem demég nem kaptam munkát itt még sokal rosszab mint odahaza odahaza én nagyságos úr voltam az itvaló léthe itt ezer meg ezer ember csavarog munka nélkül csak az az egy jó nem éheznek mert itt ojan kocsmák vannak hogy öt krajczárt fizet és kap egy liter jó sört levest hust csúszpászt amenjit megbír eni itt csak csirkéfogóknak vána jó hanem mink nemsoká vissza megyünk mert mert jób Aradon éjel mint itt napal

mind bolond marha számár ember az aki aszi hiszi hogy itjob mert még sokal rosszab mint Aradon bár mink is ot vesztünk volna ha valaki amerikába akar jöni mongyad hogy kúdulni odahazais mehet nem muszáj hogy idejőjön van it koldús elég azokból akik odahaza munkájok után útak voltak és it éheznek rongyosak szégyel egyik a másikal találkozni

azok akik aszt írták hogy mijejó és sokat keresnek hazutak itis aki tíz éve hogy it van anak egy kicsit job de akik most vándorolnak azok csak csavargók lesznek menének vissza de nincsen pénzek és egy forint itis csak egy forint úgy mint othon és a napszám itis anyi mintothon 80.—90. krajczár és 1. forint az az egy vigasztal hogy minden ami csak szükséges egy átlaljába kimondhatatlan ócsó és ha keveset fizetnek aki dolgozik mégis jobban megél mint othon csakhoggy egy ember dolgozik és ezer sétál a legnagyobb baj

kivánok fris és jó egészséget mind a kétőknek ajót mint nekünk van tisztelem az ismerősöket és a szép lányokat még egyszer írom hogy havalki amerikába akar jöni mond neki hogy netegye magát szerencsétlené hanem maragyon othon

tisztelettel

Fülöp Imre és Neje

MULATSÁGOK

A turista-estély.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Az arad-hegyvidéki turista egyesület vigalmi bizottsága kedélyes, vig estélyt rendezett ma este a Vas-vendéglő tánctermében. A fesztelen hangulatu, családiasan kedélyes táncmulatságot előadások előzték meg, melyek műsora ez volt:

1. „Az aszfaltbetyár.” monolog, írta Faragó Rezső, előadta Krausz Lipót.
2. „A turisták muzeuma.” Irta és felolvasta Kormos Sándor.
3. „A kék fátyol.” Hoffmanntól. Előadva az egyesület ez alkalomra összeállított zenekara által.
4. „Büvészeti előadás.” Bemutatja: Ben Ali Bey.
5. „Nagy hangverseny.” Előadja az egyesületi dalárda.

Tudnivalók:

A hangverseny végighallgatása nem kötelező, sőt nem ajánlatos.

A fiataloknak becses figyelmébe ajánljuk, hogy ily estélyeken táncolni is szokás.

Amelyik férj álmos, az menjen haza aludni, a nejeére majd vigyázunk mi, a rendezőség.

Ha leleplezzük a műsor rejtelmességeit, ki-tűnik, hogy csak az első két szám az, amelyben hinni lehetett. A Faragó Rezső monologia s a Kormos Sándor felolvasása tényleg az volt, aminek várták: szellemes és ügyes dolgok, melyeken pompásan mulatott a közönség. A harmadik szám azonban már meglepetés volt: „A kék fátyol, Hoffmanntól”, tényleg egy méter kék fátyol volt, melyet a Hoffmann Antal kereskedésében szereztek be. Ezt bemutatták s a bemutatást fuvolva-szólo kísérte. A negyedik szám Ben Ali Bey-é *Morgenstern* Gyula, a büvészkezü fogorvos volt, az utolsó szám „egyesületi dalárdája” pedig egy gramophon volt.

Ilyen derüs hangulatban, amelyet a műsor humoros számai keltettek, kezdődött meg a tánc a következő hölgyek részvételével:

Asszonyok: Almási Pálné, dr. Brück Gyuláné, Blaschka Ernőné, Basch Jánosné, Cziráky Mártonné, Cziráky Alajosné, Dietrichstein Bernátné, Feszler Károlyné, Ferch Odónné, Hobik Béláné, Keresztes Arzenné, Kresz Károlyné, Losonczy Lajosné, Mihelyes Károlyné, Morgenstern Gyuláné, Nagy Jánosné, Nagy Sándorné, Papp Gyuláné, Péntes Ákosné, Riemer Jánosné, Rózsa Gézáné, Rimanóczy Józsefné, Somogyi Ágostonné, Saigó Pálné, Schmidt Gyuláné, Szilágyi Györgyné, Taraba Sándorné, Ubl Ferencné, Vass Gézáné, Wéber Ágostonné, Veres Henrikné, Záray Odónné.

Leányok: Almási Ilonka, Basch Stefi, Cziráky Rózsika, Debreczeni Ella (Debrecen), Kleiner Margit, Losonczy Mariska, Maresch Ilonka, Péntes Szeréna, Pakurár Aranka, Riemer nővérek, Rattkay Margit, Rimanóczy Mariska, Somogyi nővérek, Schmidt Nina, Uol Ilonka, Záray Margit.

(=) Az aradi zenede házizeneestélyt rendezett ma, azzal a pompás sikerrel, mely az öreg intézet ifju növendékeinek eme vállalkozását mindenkor kíséri. Az estély első fele hangverseny volt, melynek változatosan összeállított programja sok élvezetet szerzett a közönségnek. A zongorán kiváló ügyességgel játszott Lucca Honora, Priegl Irénke. Zajos telzésre talált Muskát Emma boleroja, melyet igen szépen adott elő zongorán. Ugyesen kezelte a zongorát Schwellengraber Giza. Bakonyi Károly pompás fuvola-játéka, valamint azok a magyar népdalok, melyeket sok érzéssel énekelt Gogg Krisztina is dicséretet érdemelnek. Rászolgált az elismerésre Szentiványi Stefánia szép hegedű játéka és Bartha Károly érzésteli cimbalom-számai, ugy Szentiványi Stefánia, mint Molitorisz Böske helyes zongorakísérettel is kitűntek. Művészi kíséretéről gondoskodtak Budits Mátyás, Zoltay Mátyás és Kaletzky Vilma tanárok. Külön említést érdemelnek Schingl György és Ungár Géza, kik mint vaggongy ári munkások egész napon át dolgoznak, s este érnek csupán reá a tanulásra. Hegedű vonójuk nagyon szép eredményről tett tanúságot. A hangverseny után tánc volt, melyet jó kedvvel jártak sokáig. Jelen voltak:

Asszonyok: Amigó Józsefné, Fekete H.-né, Gerich Adámné, Herzeg Lászlóné, Hendel Józsefné, özv. Kövérné, Luca I.-né, Matyko Jánosné, Muskát M.-né, Mohtorisz Gusztávné, Schwellengraber Gy.-né, Weisz Mórné stb.

Leányok: Amigó Janka, Alex Ilonka, Barta Ilona, Brust nővérek, Brasoványi Böske, Cziráky Giza, Erbeskern Mariska, Fekete nővérek, Gerich Irén, Gyurkovics Mariska, Gogg Kristina, Hendl Emma, Herzegh Irén, Hammerschlag Matild, Kaletzky Vilma, Kovács nővérek, Matyko nővérek, Muskát nővérek, Molitorisz Böske,

Priegl nővérek, Szabó Katica, Schiffer nővérek, Schwellengraber Giza, Szentiványi Stefánia, Schaket Mariska, Stanity Matild, Schelly Irén, Weisz Juliska, Volf nővérek, Zimmermann Olga.

(=) **Mérnökök férfi-estélye.** Az aradi mérnökegyesület idei férfi-estélyét március hó 21-én rendezti a Kass-vendéglőben. A mérnök-egylet férfi estélyei már bizonyos hírnévre és törzstközönségre tettek szert s valóságos népszerűségnek örvendenek. Az idén a férfi-estély ismét gyarapítani fogja az eddigi sikerei számát, műsorába olyan dolgok vannak felvéve, amelyek előre kezeskednek az est hangulatáról. Ezen a mulatságon fognak beszámolni a konstantinápolyi ut élményeiről s felolvasásra készen van a *Dugóhuzó* is, az alkalmi lap.

(=) **Az uri cigánybanda Borosjenón.** A borosjenői uri kaszinó március 28-án táncmulatságot rendez, melyre Ökröss Lajos igazgató a kaszinó megbízásából meghívta az aradi uri cigánybandát, hogy a táncot megelőző hangversenyen vegyen részt. Az uri banda, mely legutóbb Temesvárt aratott nagy dicsőséget, elfogadta a meghívást.

(=) **Magántisztviselők táncestélye.** Az aradi magántisztviselők egy része szépen sikerült táncestélyt rendezett ma a Millennium külön termében. A mulatságon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: báró Bedeusz Károlyné, Bokor Alajosné, Krón Lipótné, Klein Arminné, Lichtenstein Simonné, Nagy Zsigmondné, Markovits Mórné (Kurtics), Obláth Bébiné, Patak Emilné, özv. Richter Jánosné, Spielmann Ignácné, özv. Schreier Miksáné, Radó Gyuláné, Törökfalvi Mórné, Werner Imréné, Walher Ferencné.

Leányok: báró Bedeusz Micike és Izabella, Bokor Anni, Fürnsin Klemike és Irénke, Klein Margit, Krón Rózsi, Lichtenstein nővérek, Leipnicker Rezsín, Obláth Margit, Patak Ilona, Spielmann Irénke, Stern Malvinka, Törökfalvi Margitka, Markovits Katica (Kurtics.)

(=) **Az aradi zenekonzervatoriumban** csütörtökön, e hó 19-én ismét házi-estély lesz, mely a finom ízléssel összeállított műsor által igen élvezetesnek ígérkezik. Az estélyen mint rendezésen belépti-díj nincs és a növendékek szülei és rokonai szívesen láttatnak.

Hösszerelmesből — napidijas.

(A vidéki színészet „dicsérete.”)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14

Peterdi Sándor, az aradi aradi színháznak pár év előtt ünnepelt, fényes tehetségű tagja a mai napon beadza érettségi és színésziskolai bizonyítványával felszerelt folyamodványát Rimler Károlyhoz, Nagyvárad város polgármesteréhez, a melyben arra kéri alázatosan, hogy miután közel egy negyedszázados ambiciózus művészi és színigazgatói működése után nagy Magyarország egyetlen szintársulatánál sem tudott szerződést kapni s mivel élni és családját fenntartania mégis csak kell valamiképen — odairányul instanciája, hogy kegyeskedjék őt a polgármester urnak esetleg 30 forintnyi havi fizetéssel a városhoz diurnistának kinevezni.

Elolvassván e szomorú pályázati kérvényt, mely úgy hangzik, mint Thállának valamelyes gyászjelentése, tiszteltetjük szépen a magyar színészetet és főképpen ama bizonyos „misziót” amelyet állítólag a színészet a magyar hazafiság és nemzeti kultúra terjesztése és propagálása érdekében végez. Ime egy negyedszázados lelkes misziózás és hivatott művészi munka jutalma az, hogy a derék, jó hösszerelmes emehet diurnistának, ha enni akar. Igy fizetik Magyarországon a Muzsa várának kiszolgált katonáit.

Nem egy színészről van szó, hanem Peterdi Sándorról, a ki valaki a magyar színészet krónikájában. Ifjúkorában megverte az Isten színésztehetséggel; elhagyván tehát más becsületos, nyugodt kenyérkereseti pályát, rálépett a

világot jelentő deszkákra. Akkor még nem a színes trikók, a gömbölyű formák és szellemes cochoneriák dominálták a magyar színpadokat, hanem az igaz, nemesebb irányt és célokat szolgáló művészet, s így esett, hogy a fiatal Peterdi Sándornak annyi fényes dicsőségben, szinte ünneppeltesben volt része, kritikusi olyan rózsás jövődőt jósoltak neki a művészi pályán, hogy ott maradt a kulisszák bűvös világában és ott aprózta fel szívének, lelkének erejét és melegét a magyar művészet szolgálatában, míg most, hogy megderesedett a feje, meggörnyedt a háta; kidobják onnan mint a kőbor ebet.

És Peterdi Sándor megy onnan szótlanul, helyet ad a táncolni tudó pici gésáknak, a kik kivertek a magyar színpadokról minden komolyabb művészi törekvést. Elmegy Peterdi Sándor diurnistának, ahol békén hagyják dolgozni és nem turják ki pozíciójából a pici csinos lányok.

Ehhez a bírhez aztán igazán nem kell kommentár. Legfeljebb csak az, a mi a becsületes magyar apához tartozik: hogy könyörtelenül tekerjék ki a nyakát a kedves fiaiknak, ha kigyulad lelkeikben az „isteni szikra” és a színi pályára éreznek hajlandóságot.

SPORT.

+ Az Aradi Torna egyesület azon tagjait, akik a pünkösdi ünnepek alatt Budapesten tartandó Vik szövetségi kerületi tornaünnepélyen akár a mintacsapatban, akár pedig a személyes versenyekben részt venni óhajtanak, az elnökség tisztelettel felkéri, hogy még e hét folyamán okvetlenül jelentkezzenek, mert a jövő hét elején a bejelentéseket fel kell küldeni. Aradon, 1903 március 15. Az elnökség.

+ Vaddisznóvadászat Berzován. A berzovai erdőben a napokban három erőteljes és kifejlett vaddisznó bukkant fel. Ma Molcsányi Ernő főerdész és Millig József iskolafelügyelő kiutaztak Berzovára, hogy leterítsék a három vaddisznót.

Márciusi ünnepségek.

(A szabadság kivívásának évfordulóján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14.

Megnyitkák a szívek, a szemek, az ajkak! Ereztük, láttuk s mámorittasan hirdettük a szabadságot. Esős, borogós nap volt, a lelkekbe pedig kábító fényt öntött a kelő szabadság aranyugára.

Hosszu idők, ötvenöt kerek esztendők multak el azóta. Leverték, meg akartak fojtani, de nem bírtak velünk. Talpra álltunk, bár keblünk még ma is zihál a szorongató kéz nyomától. De azt a napot, mikor az ifju romlatlan, igaz hitével hitünk egy Szabad Magyarországnak, mikor örömtől ragyogó arccal, csillogó szemmel ajánlottuk fel vérünket a Szabadság Istenének, megváltandó szenvedő hazánkat: azt a napot nem lehet elfelejteni soha!

Nem lehet, nem is szabad!

Unneplünk most is. Bár az idő ködfátyolt von a dicső nap izzó képe elé, szívünk szent érzelmekkel telik meg s érezzük, hogy nagyon, nagyon szeretjük ezt a mi sokat szenvedett édes hazánkat.

Mint minden esztendőben, úgy ez idén is hazafias lelkesedéssel ünnepli meg Aradváros közönsége a nemzeti szabadság újjáébredésének évfordulóját. Készüldnek az emlékezetes alkalom méltó megünneplésére az egyletek, társas-körök, testületek és iskolák. Az ünneplés már ma este megkezdődött faklyásmenettel, zenés takarodóval. Az ünnepségekről a következő tudósításunk számol be:

(Az ünnep előestéje.)

Az ünnepély első része ma este ment végbe. Több házra kitűzték már délután a nemzetiszínű lobogót, az üzletek kirakatait alkalomszerűen feldiszipítették. Mikor pedig leereszkedett az este a városra, a házak ablakiban kigyultak az ünnepi gyertyalángok. Mindenfelé ragyogott a világosság, különösen pedig az Andrassy- és Szabadság-téren.

A közönség oilepte a főteret, s a széles gyalogjáróról kicsapott a kocsiútra. A tömeg egyre nőtt, amint közeledett a zenéstakarodó ideje.

Hét órakor indult el a tüztőlaktanyától a lámpás, zenés menet, melyben résztvevő a tanítóképző intézet ifjusága és a vaggongyári zenekar. Az ifjak közül többen magyar ruhát viseltek, s igen szép látványt nyújtottak a tolas kucsmájú, sarkantus csizmás délceg fiatal emberek.

A menet, melyet Kovács Vince, az ünnepély rendezőségének elnöke vezetett, a város főbb utcáit bejárta, s megállapodott a városháza, megyeháza és a vértanuk szobra előtt.

(Az ünnepi program.)

A március 15-iki ünnepség műsorát a rendezők a következőképp állították össze:

Március 15-én reggel 6 órakor riadó.

Fél 9 órakor az összes hatóságok, testületek, egyesületek, és tanulóifjuság zászlókkal a városháza előtti téren összegyülekeznek.

9 órakor a vaggongyári zenekarának indulói mellett felvonulás a vértanuk szobra elé.

1. *Ima a hazáért.* Zoltai Mátyás tanár vezetése mellett éneklí az áll. tanítóképző intézet ifjusága.

2. *Március 15.* Költemény, írta: Csécsi Imre, szavalja: Csiky László színművész.

3. *Ünnepi beszéd,* elmondja: Schröder Béla, az Arad és Vidéke szerkesztője.

4. *Talpra magyar,* éneklí a tanítóképezde ifjusága.

5. *Nemzeti dal,* írta: Petőfi előadja Harmat Ferenc tanítójeleit.

Nemzeti ima, éneklí a tanítóképző hallgatói.

Az Aradi Tornaegyesület elnöksége tisztelettel felkéri az egyesület összes tagjait, miszerint a vértanúk szabadság emlék ünnepélyén minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés reggel háromnegyed kilenc órakor a városháza előtti téren. Az elnökség.

Az aradi ipartestület tagjait felkéri az ipartestület elnöksége, hogy az ünnepség megkezdése előtt háromnegyed 9 órakor gyülekezni sziveskedjenek a városházán.

A II. kerületi fillér-asztaltársaság elnöksége felhívja tagjait, hogy vasárnap reggel 7 és 8 óra között gyülekezzenek saját helyiségükben. Innen zászoló alatt történik a kivonulás a városházához, hol a vértanuk szobrához induló ünnepi menethez csatlakoznak.

(Az újságírók szabadságalekomája.)

Impozáns lefolyásnak ígérkezik az aradi újságírók szabadságalekomája, amelyet a március 15-iki ünnepségek bekoronázásául rendeznek vasárnap este 9 órakor a „Fehér Kereszt” dísztermében. A lakomán résztvesznek a hatóságok fejei, köztük Urbán Iván főispán és Institoris Kálmán polgármester, a testületek, s hivatalok vezetői és tagjai, Arad közéletének tényezői és polgárai. A város urasszonyai közül is számosan ígérték meg a lakomán való részvételüket. A lakoma alatt Nagy Károly zenekara fog játszani.

(Ünnepélyes istentisztelet.)

Lélekemelő es fenséges istentisztelet volt ma d. u. az izr. imaházban az ifjusági istentisztelet alkalmával, a szabadsági eszmék megszületésének emlékére amely alkalomra a templomot kivilágították és nemzeti színű zászlók-

kal díszítették fel. Rosenberg Sándor dr. főrabbi lendületes és hazafias szavakkal buzdította az ifjuságot és méltatta a szabadsághősök emlékeit. Az ünnepélyes istentiszteletet a Hymnussal fejezték be.

(A Székely Otthon ünnepe.)

Az Aradi Székely Otthon a tőle megszokott hazafias lelkesedéssel ünnepli meg a szabadság, egyenlőség és testvériség felvirradásának évfordulóját. Az ünnepély a következő műsorral fog lefoyni.

1. Elnöki megnyitó.

2. Március 15. Irta és szavalja: Bedé Arpád dr.

3. Szózat.

4. Emlékbeszéd. Tartja: Csécsi Imre ev. ref. lelkész.

5. Hymnusz.

Meghívók, belépti díjak nincsenek, hanem úgy az Otthon tagjait, mint az érdeklődőket ez uton is meghívja a rendezőség s kéri, hogy a hazafias ünnepély fényét minél tömegesebb megjelenésekkel emelni sziveskedjenek.

(A Nemzeti Szövetség ünnepélye.)

Az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, f. é. március hó 15-én, délután 4 órakor a városháza dísztermében tartja ez idényben utolsó szórakoztató és szakelőadását és március 15-ikei ünnepélyét. Az ünnep műsora:

1. Talpra magyar. Éneklí az állami tanítóképezde ifjusági dalkara. (Karnagy Zoltai Mátyás.)

2. Talpra magyar. Szavalja Leitersdorfer Soma.

3. A magyar ifjuság, szavalja Farbas Ferenc.

4. Szakelőadás. Március 15-ikének emlékezete. Tartja Uray Sándor, ev. ref. s. lelkész.

5. Március 15. Szavalja Haas Albert.

6. A szavalati verseny eredményének kihirdetése.

7. Hymnusz. Éneklí az aradi áll. tanítóképezde ifjusági dalkara. (Karnagy Zoltai Mátyás.)

(Szabadság-ünnep és jubileum.)

Az aradi cipész- és csizmadia szakgyűlet március 15-én a Vas-szállóban fennállásának tiz éves jubileumával kapcsolatban üli meg a szabadság napjának évfordulóját. Az estély, mely 8 órakor kezdődik, táncmulatsággal fog végződni. Az estély műsora következő:

1. Hymnusz, éneklí a szakgyűlet dalköre, Nálík Antal karmester vezetése alatt.

2. Március 15. Emlékbeszéd, tartja Kovács Vince polgári isk. tanár.

3. Március 15. és szakgyűletünk tiz éves fennállása. Elmondja: Forgács József.

4. Hazafias dal, előadja a dalkör.

5. Talpra magyar, szavalja Popovics Koszta 4. oszt. tanuló.

6. Népdal, előadja a dalkör.

(Iskola-ünnepélyek.)

Az aradi kir. főgimnázium Petőfi önképző-köre folyó hó 15-én, a márciusi nagy nap emlékét hangversennyel összekötött ünnepélyvel üli meg. Kezdeté délután 5 órakor. Ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér. Az ünnepély a Lyceum dísztermében lesz. A tiszta jövedelmet ennek butorozására fordítják. A műsor a következő:

1. Elnöki megnyitó; tartja Marót Károly VIII. o. t. 2. Mozart: Don Juan jából: Nyitány; előadja a zenekar; zongorán kísérik Lukácsy Lipót és Holländer Oszkár VII. o. t. 3. A népszabadságról; írta és felolvassa Glück Izidor VIII. o. t. 4. Beriot: 1-ső hangverseny; hegedűn előadja Telmányi Emil I a o. t. 5. Mihalovich: Toldi szerelme c. dalműből; (négy szólam) előadja a gyermek-vegyes és zenekar. 6. Ábrányi Emil; Március 15-én; szavalja Fuohs Albert VIII. o. t. 7. Gaál: 1 ső rhapszódia; zongorán előadja Lukácsy Lipót VII. o. t. 8. Mendelssohn. Hegedű hangverseny; előadja Nemess Zoltán VI. o. t. 9. Petőfi Sándor: A koldus sirja; szavalja Steinhart Ferenc VII. o. t. 10. a) Unger Mór: Kossuth induló; előadja a vegyes és zenekar. b) Händel: Largo; előadja a zenekar; hegedű solo Lux Károly VII. o. t. 11. Magyar népdalok; előadja a „diák cigány zenekar” (primás Palágyi Jenő VI. o. t.) 12. Záróbeszéd; tartja Eckhardt Frnencz VII. o. t. Erkel: Hymnusz (vegyeskar, zenekar).

Az aradvárosi polgári piiskola tanárkara és tanulói is megünneplék március idusát, sza-

badságunk megszületésének évfordulóját. Az ifjuság szombaton délelőtt összegyűlt az iskola dísztermében, amely ez alkalomra fel volt díszítve. *Mátyás* Mátás tanár vezetése mellett az énekkar az összes jelenlévőkkel elénekelt a „Hymnust”. *Höck* Gyula IV. oszt. tanuló háttal szavalta Petőfi Sándornak „Március 15. 1848.” című költeményét. *Berecz* Károly tanár lelkesítő szavakkal mondotta el március 15-ének nagy jelentőségét. Az éljenzés lecsendesülése után az énekkar a *Talpra magyar-t* adta elő. *Joanovics* János erős érzéssel szavalta el a „Nemzeti dal”-t, mely után az énekkar rákezdte: „Kossuth Lajos azt izente . . .” dallamát. Leírhatatlan a hatás, mikor négyszázötven tanuló éneklé ezen mindenkor szép dalt. *Kovács* Vince tanár szólott most a gyengékedő igazgató helyett a tanulókhöz. Isten áldását kéri a tanulókra, de ezen áldás csak addig fogja őket kísérni, amíg az édes magyar hazát és annak szabadságát szeretik, megbecsülik és ha kell, érte meg is halnak. Két hazafias dalt énekeltek még a dalkör s a szép nemzeti ünnepély a hazát életteljesével véget ért.

Ma délután szép ünnepély folyt le a polgári fiúiskola dísztermében. Az aradvárosi kereskedő tanonciskola tanulói tanáraikkal együtt, megünnepezték a szabadság megszületésének nevezetes évfordulóját. A tanulók *Ferch* Ödön tanár vezénylete mellett elénekeltek a „Szózat”-ot. *Schrodt* Ottó tanuló nagy lelkesedéssel elszavalta Petőfi Sándor „Talpra magyar”-ját. *Kovács* Vince igazgató hazafias beszédben elmondotta 1848. március 15-ének nagy jelentőségét; hazáért és szabadságért buzditva a magyar kereskedelemnek leendő továbbfejlesztőit. A nemzeti ünnepet a „Hymnus” örökszép dallama fejezte be.

(Arad megye szabadság-ünnep.)

Arad megyének csaknem minden községében megünnepezték március 15-ikét. Erre vonatkozólag a mai nap folyamán a következő újabb tudósításokat kaptuk:

Elek. Március 15-ének előestéjét községünk lakossága fényesen ülte meg. Számos ablakokat kivilágítottak, az utcákat pedig fáklyás körmenet járta be, mely este 6 órakor a község háza előtt gyülekezett. A holnapi ünnepélyt az eleki ifjuságból szervezett dalárda nyitja meg a Hymnusz eléneklésével. Utána *Wittmann* János orsz. képviselő megnyitó beszédet mond. *Décsi* Károly okl. jegyző elszavalja Petőfi Nemzeti dalát, *Kehrer* Károly községi tanító alkalmi beszédet mond, *Molnár* N. okl. jegyző hazafias költeményt szaval s végül a dalárda eléneklé a Szózat-ot. Este 7 órakor a Sarkadi-féle vendéglőben társasvacsora és táncmulatság lesz.

Kisjenő. Ma este itt is kivilágítás, fáklyás menet és zenés takaródó volt. A holnapi ünnep programja ez: Délután 2 órakor gyülekezés Kisjenőn, a polgári olvasó körben s onnan felvonulás a Kossuth-zászló alatt Erdőhegyre. Délután fél 8 órakor istentisztelet az erdőhegyi ev. ref. templomban. Este 6 órakor diszélőadás a színházban. Szinre kerül a *Haddak utja*, mérsékelt helyárrakkal. Előadás után társas vacsora a polgári körben.

HIREK.

Tüntetés Bob herceg ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 14

Az ezerkilencszázharmincharmadik márciusi ifjak hazafiai lelkesedésének lángjai megcsapkodtak ma az aradi színház és a legdivatosabb magyar operett: a Bob herceget. Tüntetés készült ellene a vasárnap esti előadásán, azt mondják szegényről, hogg az ő demokrata érzelmei nem illenek össze a márciusi nagy nap jelentőségével.

A színház irodájában ma este, mikor a lamponos menet a színház elé ért, néhány magyar ruhás, kócsagtollas ifju küldöttségileg felkereste *Zilaby* Gyula színházigazgatót, tolmácsolván előtte az ifjuságnak azon nézetét, hogy a Bob herceget nem tartják alkalmasnak március 15-ike estéjén való előadásra s arra kérték az

igazgatót, hogy erre az alkalomra valamely hazafias darabot adasson elő.

Az igazgató azt a választ adta az ifjaknak, hogy a holnapi két előadásra így is kifejezésre jut a nemzeti és a magyar eszme: mind a két előadás előtt nyitányul a *Himnusz* játssza el a zenekar, s alkalmi hazafias költeményeket szavalnak. Azonkívül mindkét előadásra kitűzött darab magyar írók szerzeménye: a Cigánybárót *Jókai* Mór, a Bob herceget pedig *Martos*, *Huszka* és *Bakonyi* írták. S végül arra is tekintettel kell lenni, hogy a hazafias tárgyú darab mellett ne legyen üres ház.

Az ifjak megnyugodtak *Zilaby* magyaráztaiban s lementek az utcára, hogy azt megbízóknak tovább adják. Ezek azonban nem akartak belenyugodni az óhajuk ilyen elintézésébe s hangos tüntető szavakkal adtak kifejezést méltatlankodásuknak.

Félni lehetett, hogy a tulságos hazafias lelkesedés káros tüntetésbe csap át s a színházhoz kirendelt rendőröket *Murády* Álmos rendőrhadnagy vezetése alatt a színházi iroda elé összpontosították. Erélyes rendőri intézkedésre azonban nem volt szükség, a tömeg békésen szétoszlott, előbb azonban bejelentették, hogy a Bob herceg vasárnap esti előadását ellen tüntetésekkel készülnek megakadályozni.

— A király Budapesten. A király ma reggel — mint tudósítónk táviratozza — 7 órakor misét hallgatott, azután nagyobb sétát tett a várkertben. Tizenegy órakor lakosztályába vonult vissza s államügyekkel foglalkozott. Ő felsége egy órakor *Paar* Ede gróf főhadsegéde kíséretében a *Koller* tanár utólag fényképészeti műtermébe ment, ahol több felvételt eszközöltetett. A műteremben a királyt *Forché* és *Gálffy* fogadták. Ő felsége este 6 órakor ebédet adott s vasárnap reggel az eddigi hírek szerint Gödöllőre utazik kíséretével külön udvari vonaton s este tér csak vissza a palotába. Hétfőn általános kihallgatás lesz. A király ezután még csak a hó 19-én, csütörtökön ad kihallgatást s még az nap este Bécsbe utazik a felség. Mint egy bécsi távirat jelenti, a király április végén néhány hétre ismét Budapestre utazik, hol nagy és fényes fogadás lesz a budai palota új termeiben, melyeket akkor fognak felavatni. Ez alkalommal leutazik Bécsből a diplomáciai testület is.

— Erzsébet főhercegnő, királyunk unokája, boldogult *Rudolf* trónörökös leánya, ki tavaly ment férjhez *Windisch-Graetz* herceghez, Nizzában várta meg a családi esemény bekövetkezését. Mint ma Nizzából táviratozzák, a főhercegnő koraszülöttest hozott a világra. A beteg anyát *Pavlik* hírneves prágai orvostanár gyógykezeli. Királyunkhoz Budapestre ma megnyugtató hírek érkeztek unokája állapotáról.

— *Dessowffy* püspök itthon. *Dessowffy* Sándor csanádi püspök, mikor néhány hónap előtt felgyógyult súlyos betegségéből, üdülés végett Abbáziába ment, hol azóta tartózkodik. Mint örömmel értesülünk, a püspök egészsége már annyira javult, hogy májusban visszatérhet székhelyére Temesvárra.

— Udvari ebéd. Fővárosi tudósítónk táviratozza. A király ma este hat órakor udvari ebédet adott, amelyen számos meghívott vett részt. A király *Samassa* érsek és *Andrássy* Aladár gróf között foglalt helyet. Az ebéd végeztével lefolyt cercle alatt a beszéd csaknem kizárólag a parlamenti helyzetről és a szőnyegen levő javaslatokról folyt. A király hosszabban beszélgetett *Andrássy* Gyula gróffal és *Münnich* Auréllal, a javaslatok előadóival, aki honvédelmi nagy uniformisban volt jelen. Az ebédet részt

vett a képviselőház több funkcionáriusa és a jegyzői kar egy része, a kikkel a király a vita technikai oldaláról beszélgetett. Az ellenzéki képviselők közül csak gróf *Wilczek* Frigyes, a néppárt tagja volt jelen, akit a király szintén megszólított.

— **Fejérvary ismét beteg.** Budapestről táviratozza tudósítónk: *Fejérvary* Géza br. honvédelmi miniszter ismét gyengékedik. Orvosai tanácsára ágyban fekszik, s már a mai ülésen *Gromon* Dezső államtitkár helyettesítette. A miniszter rosszulléte mulékony jellegű s komolyabb aggodalomra nem ad okot.

— **Papp I. János fölszentelése.** Budapestről táviratozzák: *Metianu* János nagy-szebeni érsek-metropolita ma Budapesten, a Holló-utcai román kápolnában istentiszteletet tartott, melynek folyamán *Papp* I. János aradi megválasztott gör. kel. püspököt archimandritává avatta. Az új püspök ünnepélyes beiktatása legközelebb, mindjárt a királyi megerősítés után megtörténik. A *Gozsdu*-alapítvány közgyűlésén Budapesten megjelent görög keleti román egyházfők ma bevégezték munkájukat s *Metianu* János nagy-szebeni érsek-metropolita, *Popea* Miklós karánsebesi püspök, *Musza* Filaret karánsebesi püspöki helynök és *Papp* I. János aradi püspök ma este visszautaztak székhelyeikre.

— **A városatyák számának felemelése.** Ismét érkezik hír, mely azt újságolja, hogy a belügyminiszteriumban nem ellenzik a városatyák számának felemelését. Most Kolozsvár város közönsége kapott e tárgyban írást a minisztertől s így remélhető, hogy az aradi határozat sorsa is hamarosan és kedvezően fog eldőlni. Kolozsvárról erre vonatkozólag a következőket jelentik:

Kolozsvár város törvényhatósága elvetette azt az indítványt, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak száma szaporíttassék. Ezt az elutasító határozatot megfelelően a belügyminiszter megváltoztatta a közgyűlés határozatát s elrendelte a városi bizottsági tagok számának a lakosság arányához képest leendő felemelését s ennek alapján a szervezeti szabályrendeletek s a kerületi beosztás megfelelő módosítását. A miniszter leiratában kijelentette azonban, hogy nincs kifogása az ellen, hogy ezen rendelete csakis az általános választás rendjén, vagyis ez év végével lépjen életbe.

— **A montekartói sakkturna.** Monte Karlóól táviratozzák: A sakkverseny mai huszonegyedik fordulóján *Tarrasch* legyőzte *Reggiót*, *Maróczy* *Marcot*, *Pillsbury* *Taubenhaus*, *Schlechter* *Moreaut*, *Wolf* *Miesest*, *Teichmann* *Masont*, *Marshall* *Albint*. Remis párti nem volt. A versenyzők most ebben a sorrendben következnek egymásután: *Tarrasch* 18 és fél, *Maróczy* 17 és fél, *Pillsbury* 16 és fél, *Schlechter* és *Teichmann* 15 és fél, *Marco* 13 és fél, *Mieses* 13, *Wolf* 12 és fél, *Marschall* 12, *Taubenhaus* 10, *Mason* 9 és fél, *Albin* 7 és fél, *Reggio* 6, *Moreau* 0. A négy első mester hátralevő ellenfelei a következők: *Maróczy*: *Tarrasch*, *Marshall*. *Tarrasch*: *Maróczy*, *Taubenhaus*. *Pillsbury*: *Moreau*, *Mieses*. *Teichmann*: *Wolf*, *Schlechter*.

— **A cukortörvény a pénzügyi bizottságban.** Budapestről táviratozzák, hogy a pénzügyi bizottság ma délutáni ülésében a cukorkontingensnek egyénekenkénti felosztásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

— **Ünnep a zsinagógában.** Március 15-ike alkalmából ma délután két órakor ünnepi isteni tisztelet volt az aradi zsidótemplomban. Az istentiszteleten nagy közönség és a tanuló ifjuság jelent meg. *Rosenberg* Sándor dr. főrabbi szép beszédben méltatta a nap jelentő-

ségét. A templomot az ünnepi alkalomra fel-díszítették.

— **A március 15-iki alapítvány.** A *Hirsch* Zsigmond és neje által 1898 március hó 15-nek emlékére tett alapítvány ez évi 50 koronányi kamatait az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöke az alapítóval egyetértőleg *Heller* Bernát elagott beteg, keresetképtelen kereskedelmi alkalmazottnak ítélte oda.

— **A Balkán-helyzet.** Párisból táviratozzák: a *Le Journal* szófiai levelezője beszélgetést folytatott *Donew* bolgár miniszterelnökkel, aki úgy nyilatkozott, hogy a balkán helyzet nagyon komoly. Bulgária mindent elkövetett, hogy szigorú neutrális állásponton maradjon, mindazonáltal a balkáni béke fenntartásáért nem állhat jót.

— **Jubiláló nyomdászok.** Szép ünnepély színhelye lesz holnap, vasárnap az *Aradi Nyomda Résevénytársaság* nyomdahelyisége. A vállalat egy érdemes munkását, *Stöcklein* Jakab betűszedőt ünneplik itt abból az alkalomból, hogy nyomdász pályájának harmincéves jubileumát érte meg. *Stöcklein*, ki a nehéz mesterséget büszséggel és szorgalommal folytatta, tíz éve van a vállalatnál, mint az *Aradi Közlöny* szedője. A számára oly szép nap jelentőségét *Buday* Gyula fogja méltatni, a részvénytársaság szedőszemélyzete nevében, mely az ünnepélyt rendezi. Ez alkalommal még egy derék szedőt ünnepelnek: *Szálinger* Ernőt, ki harmincöt éves jubileumához jutott. *Szálinger* hosszú ideig a *Réthy*-nyomdában működött. A két jubiléumát a nyomdászok értékes ajándékkal lepik meg, s diszokmányt is nyújtanak át nekik. Este a Millennium vendéglő külön termében társasvacsora lesz az ünnepelték tiszteletére.

— **A motoros vasút szerződése.** A kereskedelemügyi miniszter most értesítette Aradvárosát, hogy az arad-csanádi egyesült vasutak és a lóvasut társaság között a motoros közlekedésre vonatkozólag kötött szerződést jóváhagyta.

— **Konfirmáció tanítás.** Az aradi a. h. ev. egyházban a konfirmandusok oktatása f. hó 18-án d. u. 5 órakor veszi kezdetét. Ez uton is felhívjuk a szülők figyelmét, hogy 12 évet betöltött gyermekeiket ezen oktatásra mielőbb irassák be.

— **A jogvédelem drágasága ellen.** Érdekes határozatot hozott Csanádmegye közgyűlése a múlt hónapban azok ellen az ügyvédi túlkövetelések ellen, amelyek különösen a szegényebb embernek szinte lehetetlenné teszik, hogy pörös ügyében jogi védelmet használhasson. A megye hosszú feliratban kéri meg az igazságügyi minisztert, hogy járjon végre ennek a sokat hangoztatott panasznak és találjon módot az ügyvédi védelem olcsóbbá tételére. Nyolctíz konkrét esetet sorol fel a felirat annak igazolására, hogy a szegény embernek sokszor teljes anyagi romlásával jár, ha ügyvédet fogad ügye védelmére s végre újra a miniszter humánus érzésére hivatkozik. Az érdekes feliratot a megye pártolás végett ma megküldötte Aradnak is.

— **A zempléni árvapanama.** Sátoralja-ujhelyről táviratozzák: A kiküldött miniszteri biztos a zemplénmegyei árvapénztárnál leleplezett panama ügyében 198,000 korona hiányt konstataált. A vizsgálat folyik.

— **Szociálisták népgyűlése.** Az aradi szociáldemokraták holnap, vasárnap délután 8 órakor népgyűlést tartanak a Szabadság-téren. A gyűlés programjába pótlólag felvették a katonai javaslatok ügyét is. A hatóságot a népgyűlésen *Beretz* Ferenc alkapitány képviseli.

— **Vádirat a királysértő ügyvéd ellen.** *Szegedről* táviratozzák, hogy az ügyészség *Kalmár*

Antal dr. zentai ügyvéd és író ellen vádiratot bocsátott ki *Kalmárnak* ama könyve miatt, melyet királysértő tartalma miatt elkoboztak. Az ügyészség a vádirat rendelkező részében elmondja, hogy a könyv, mely különben közjogi tanulmány volt, a királyt és az urakháza tagjait személyükben támadja meg. A vádirat indoklása 46 nyomtatott oldalra terjed.

— **Házasság.** *Ritt* Gyula magy. kir. államasuti tisztviselő házasságot kötött *Neulinger* Ludmilla kisasszonnyal Aradon.

Tokody Sándor ipolysági végrehajtó házasságra lépett *Bartl* Mária kisasszonnyal, *Bartl* János aradi iparos leányával.

— **Megbüntetett vigécnök.** Megirtuk, hogy az aradi rendőrség *Wilheim* Katica nagyikindai utazónőt, ki egy szentgalleni női divat cég megbízásából utazott, két napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítélte tilos megrendelés gyűjtéséért. Az utazónő felebbezett a tanács-hoz, mely a pénzbírságot jóváhagyta, az elzárást pedig 40 kor. pénzbírságra változtatta. *Klein* Henriket egy budapesti cég beltagját pedig, kit a rendőrség pénzbírságra ítélte, a tanács felmentette.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegény tanulók konyhájában a jövő héten *Reicher* Károlyné és *Sármezey* Endréné ügyelnek fel. Az elmúlt héten felügyelt még *Green* Nándorné; segédkeztek: *Varjassy* Eisa és *Hahn* Margit.

— **Tüntetés a Magyar Színházban.** *Budapestről* táviratozzák, hogy a *Magyar Színházban* a „*Gotterhalte*” című népszimű mai bemutató előadása alkalmával egy kis tüntetést rendeztek az egyetemi hallgatók. Az alsó páholyokat többnyire függetlenségi képviselők foglalták el, míg az első emeleten és a fölött az egyetemi ifjuság szorongott. A tüntetés akkor tört ki, mikor az utolsó felvonás végén a darab hőst a *Gotterhalte* hangjai mellett elhantolják. Ekkor tombolás, füttyülés hangzott el, különösen a karzatról; az alsó páholyok nézői belevegítették hangjaikat a tüntető zajba. Az előadás végeztével a színház bejárata előtti téren összegyűlt mintegy 400 egyetemi hallgató, akikhez *Hoffmann* Ottó joghallgató beszélt, mire elénekelték a *Kossuth-nótát*. A rendőrség felszólította őket, hogy oszoljanak szét, ami békésen meg is történt.

— **Pályázat külföldi utazási ösztöndíjra.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a folyó évben tíz törekvő iparos ifjunak szakmájában leendő magasabb kiképzése céljából egyenkint hatszáz korona külföldi utazási ösztöndíjat engedélyezett és egy ily ösztöndíjat az aradi kereskedelmi és iparkamara kerületéből (tehát Arad szab. kir. város, Arad-, Békés-, Csanád- és Hunyadmegyéből) való iparosifjunak hajlandó odaitélni. Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége ezen miniszteri rendeletre hivatkozva ezennel felhívja mindazokat, kik e tanulmányi ösztöndíj elnyerésére igényt tartanak, hogy a kellően felszerelt folyamodványukat a kamara elnökségéhez f. évi május 1-éig benyújtják. A pályázati kérvény kapcsán igazolandó a folyamodó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül megjelölendő az ösztöndíj esetleges elnyerése esetén az általa teendő utazás iránya részletesen, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába való felvétele. Megjegyeztetik, hogy az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terne alatt vissza fog térni hazájába és a külföldön szerzett szakismereteket itthon fogja értékesíteni. Oly iparosifjak, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, nem pályázhatnak. A kiskorúakért atyjuknak vagy gyamjuknak kell jótállania a fentebbi kötelezettség betartása tekintetében. Előnyben egyenlő feltételek mellett az a pályázó részesül, aki az elérni kívánt maga-

sabb képzettséget oly külföldi gyárban, műhelyben vagy ipari szakiskolában kívánja megszerzeni, aminő hazánkban még nincs. Arad, 1908. március hó 18-án. Az aradi kereskedelmi és iparkamara.

— **Schossbergernét exhumálják.** Sok szó esett mostanában Budapesten tornyai *Schossberger* Rezsóné, született *Brüll* Teréz haláláról. Arról beszéltek, hogy a szerencsétlen fiatal asszonyt egy afrikai majom megharapta, amittől vérmérgezést kapott. A hír valónak bizonyult, sőt a rendőrség ez ügyben vizsgálatot is indított. *Lévay* rendőrfogalmazó vezeti a vizsgálatot. A vizsgálatot főleg azért indították meg, mert a rendőrségen nem jelentették be a szerencsétlenséget. Egyszersmind el fogják rendelni a szerencsétlen asszony holtestének az exhumálását.

— **A szegény tanulók jöltövői.** Az *Aradi szegény tanulókat segélyező-egyesület* az ez évben rendezett gyűjtést beszünteti. Az elnökség felkéri az ivartó urasszonyokat, hogy a gyűjtő-íveket a begyűlt összeggel együtt özv. *Hauser* Károlyné ezredesné, egyesületi elnöknek (*Batthyány* utca 25. sz. naponként 5—8 óráig d. u.) folyó hó 20-áig átadni sziveskedjenek, hogy a leszámolást mielőbb eszközölni lehessen.

— **Gotterhalte.** Egy máramaros-szigeti ügyvéd, mint a „*Máramaros*” című újság írja, Budapesten egy kis nemzeti színű zászlócskát vásárolt a fiának. Hogy hazahozta, a kis *Gézuska* igen megörült a zászlónak és egész nap a *Kossuth-nótát* dudolta, meg a zászlót cipelte, mint függetlenségi követválasztáskor szokás. A gyerek azonban inkább kíváncsi, mint patrióta és addig vizsgálta a nemzeti színű zászlócskát, míg fel nem fedezte, hogy a zászlórudnak sipja van. Beletutult a sipba és egyszerre muzsikasztót hallott:

— *Papa* — rohant be az apjához — a zászló muzsikál.

— *Ejnye!* had hallom, fiam.

A *Gézuska* megint belefujt a sipba, amely elkezdett magától zengeni.

— *Hisz ez a Gotterhalte!* csapta össze a kezét az apa.

Máig sem tért magához a meglepetéséből, hogy a nemzeti színű zászló elkezdte fujni a „*Gotterhaltét*.” A ravasz kis ügynek valószínűleg az a magyarázata, hogy a zászlócska Bécsből került Pestre, de akkor még fekete-sárga volt a színe és a *Gotterhaltét* fujta. Itt Pesten rá tették a nemzeti színű zászlót, de megfellekedtek a *Gotterhaltéről*.

— **Halálozás.** Ifj. *Kádár* József e hó 13-án délután 19 éves korában elhunyt. Holnap vasárnap délután három órakor temetik a *Kiss* Ernő-utca 2. sz. gyászszobából.

— **Újságiróbiól — csendőrfőparancsnok.** Hogy az újságirónak nemcsak mindenhez értenie kell, de minden ki is telhetik belőle, azt élénken illusztrálja az alábbi szófiai távirat: *Mach* újságirót, a *Kölnische Zeitung* konstantinápolyi levelezőjét megkínálták a macedóniai csendőrség főparancsnoki állásával. *Mach* nem fogadta el a megtisztelő állást.

— **A tornyai háziipari tanfolyam bezárása.** A földmívelési miniszter támogatásával *Tornyan* rendezett háziipari tanfolyam bezáró ünnepet e hó 14-én tartották meg a község intelligenciájának és a lakosságnak élénk érdeklődése mellett. Az összegyűlteket előtt *Pál* Miklós gazdasági szaktanár lelkesítő beszéddel ünnepelte a tanfolyamnak hasznát a kisbírtosokra és a földmivészekre. A község nevében *Lovrich* István községi jegyző köszönte meg *Pál* Miklós tanár buzgó és lelkiismeretes működését. Indiványára táviratban köszönték meg *Darányi* Ignác földmívelési miniszternek a tanfolyam támogatását. — A tanfolyamon cirok, gyökény és fűzfa-vesszőből közel 1400 tárgy készült, a melyből a község háza nagytermében volt kiállítás. A kiállítást nagy közönség nézte végig, elismeréssel szólva a tárgyak izléses készítése fölött. A tanfolyam hallgatók között

száz gazdasági szakkönyvet és füzetet osztottak ki.

— Szabadon bocsátott foglyok. Konstantinápolyból táviratozzák, hogy ma az amnesztia alapján több mint ezer foglyot szabadon bocsátottak.

— Hegyzéki ülés. *Galsán* f. hó 12-én hegyzékai közgyűlést tartottak, mely alkalommal a székáros jelentés után a tisztújítás is megkezdett. Elnök-hegykapitány lett: *Scherer* Károly, alelnök: *Princzinger* Mihály, jegyző: *Szabó* Lajos és hegybíró: *Dirka* György.

— A feleség ingóságai. A legfelső bíróság egy konkrét esetben most kimondotta, hogy a nő által férje házához vitt ingók: butorok, ág- és asztalneműek, evő és ivóedények és eszközök, mind olyanek, amelyek nem kizáróan a nő személyes szükségletére, hanem mindkét házaspár használatára szolgálnak, következően hozományi tárgyakként tekintendők s ennél fogva ezeket a nő a házassági kötelék fennállása alatt férjétől vissza nem követelheti.

— Megőrült szemorvos. Dr. *Zimmermann* Vilmos heidelbergi születésű 35 éves stuttgarti szemorvos e hónap 10-én jött Budapestre. A Hungária szállóban, majd a Magyar királyszállóban vett lakást. A szállodai személyzetnek már régebben feltűnt, hogy az orvos különösen beszédes, összeüggéstelenül, össze-vissza beszélt, majd pedig ma reggel kitört rajta az őrület. A rendőrség a lipótmezei tébolydába szállította.

— Bérharc Nagyváradon. Nagyváradról írják. A nagyváradai *szabómunkások* tegnapi gyűlésük után az éjjel egy vendéglőben népes összejövetelt tartottak. A vezetők bejelentették, hogy a mesterek nem teljesítik követeléseiket, mire egyhangulag kimondták a sztrájkot. Ma reggel több munkás a munkát beszüntette. A *lakatosok* is bérmozgalmat indítottak és követeléseikkel ma este foglalkozik a békéltetőbizottság.

— Lopás a Szabadság téren. *Rosenberg* Józsefnek a Szabadság-tér 8. számú ház kapuja alatti rövidaru üzletéből 10 korona értékű árut loptak el. A tolvajokat a rendőrség kinyomozta *Balog* József, *Kis* Mihály és *Kis* András személyében. Balog kézre is került, s vele együtt az ellopott áruk nagy része.

— Kivándorlási láz. *Turóc-Szent Mártonból* írják: A kivándorlási láz egyre fokozódik és csapatokban utaznak a költözködők. Most már egyedül álló nők, családos anyák, cselédek stb. is kivándorolnak. A ruttkai állomáson nyolc — állítólag Poroszországba igyekvő — embert tartóztatott fel a csendőrség, a kik utlevél nélkül utaztak. A mezőgazdák aggódnak, hogy ma-holnap cselédszükség áll be, a minnek különben már most is érezik hatását.

— Birtokcsere. *Zámbory* Lajos és neje Nagy Rozália eladják az aradi 6857. sz. tjkvben felvett üres telket 1440 koronáért *Margui* J. Miklós és neje *Stumper* Annának. Ogyis *Jóvánné* Paulisán Zsófia eladja az aradi 6908. sz. tjkvben felvett 5285. hrsz. ingatlant 400 koronáért *Kurticsán* Györgynek. — *Klein* József eladja az aradi 6873. sz. tjkvben felvett 198/d. 2. hrsz. ingatlant 2600 koronáért *Both* Lajosné *Kató* Zsófiának. — *Zámbory* Lajos és neje Nagy Rozália eladják az aradi 6857. sz. tjkvben felvett 189/5. hrsz. ingatlant 1000 koronáért *Kövér* Zsigmond és *Kövér* Lajosnak. — *Tóth* János és neje *Krizsán* Zsófia eladják az aradi 4706. hrsz. tjkvben felvett *Szerb* utcai 29. sz. házat 1000 koronáért *Gera* Imrénnek. — *Tóth* János és neje *Fürge* Juliánna eladja az aradi 6770. sz. tjkvben felvett *uj utcai* 31. sz. házat 880 koronáért *Gogan* Sándor és neje *Lukács* Juliánának. — *Puj* Mária eladja az aradi 5959. sz. tjkvben felvett csalán utcai 2. sz. házat 800 koronáért *Hegedüs* Ferenc Józsefnek. *Moskovitz* Zsigmond eladja az aradi 1397. sz. tjkvben felvett *Uj terem*-utcai 30. sz. házat *Stefu* Miklósné *Tesits* Emiliának 9000 koronáért. — *Sági* János eladja az aradi 6315. sz. tjkvben felvett 3332. hrsz. ingatlant 800 koronáért *Kozma* Gyula és neje és *Kozma* Sándor és nejének.

— Jótékonyág. A szegénytanulók részére a héten a következő adományokat vették: *Heinrich*

Sándorné egy fazék zsirt, *Halmay* *Andorné* élelmi-szereket. Fogadják e nemeslelkű adakozók ezuton is halás köszönetemet, özv. *Hauser* *Károlyné* ezredesné, egyesületi elnök.

— Kiváló esetek bizonyítják, hogy a csusz és köszvényes bántalmak leghasznosabb gyógyszer a *Zoltán*-féle kenőcs. Uvegje 2 korona. *Zoltán* B. gyógyszer-tárában Budapest. A leghíresebb orvosok is ajánlják e páratlan kenőcsöt, mely nemcsak a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvend.

— Megjegyzés. Ezen cím alatt a következő sorokat olvashatjuk mai lapunk utolsó oldalán. *Porter* Vilmos Nagy Áruháza feltűnő hirdetésében. Rendkívül gondos és tiszta munka jellemzi a most beérkezett tavaszi cipőket. Anyaguk: prima, válogatott bőr. Formájukat mindvégig megtartják. S ámbár atakjuk sikkes és elegáns, nem kinnözzák a lábat, sőt ellenkezőleg, mindazon tulajdonságokkal bírnak, melyek a járást kényelmessé és ruganyossá teszik. Ez igen fontos, különösen hölgyekre nézve, akik kedvelői a csinos és formás, de mindamelllett könnyű és kényelmes lábbelinek. *Porter* áruháza, midőn jó cipőt ad a közönségnek, csakis saját érdekét tartja szem előtt, hisz ezzel biztosítja létjogosultságát. Városi és megyei telefon 324. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Minden vevő fénykép kedvezményben részesül.

— Telefon változás. A 115. telefon szám, mely eddig *Steigerwald* *Alajos* száma volt, most *Seelinger* M. *Andor* uri és női mintacipészetének száma, mely változásra a közönség és telefon előfizetőket figyelmeztetjük.

— *Dentolin* fog-crème a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

—x— Minden nőnek tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet szepelőt, májfoltot és mindenemü tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való *ugorka* szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor., 40 fill. *Poudre* 1. 20 és 2 kor., *Kapható* *Balassa* *Kornél* gyógyszer-tárában *Temesvár*, *Aradon* *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Pöldes* *Kelemen* gyógyszer-tárában, *Tábor* *Gyula* gyógyszer-tárában *Pécskai*-ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle *ugorkatejet* kérni.

—x— Mindenki tudja, hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Elfogott ál-ezredesné.

(A becsapott rokonok.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 14.

Az osztrák császár város bünkrónikája a mai napon új esettel szaporodott. A rendőrség letartóztatott egy szélhámos urinőt, a ki bekalandozta egész Németországot és mindenütt, a hol megfordult, csalt.

A múlt héten *Blumenstock* *Antal* bécsi nagykereskedő üzletébe beállított egy elegánsan öltözött nő, a ki a kereskedő nyakába borult e szavakkal:

— Kedves *Tóni*, csakhogy végre láthatlak.

A meglepett kereskedőnek elmondotta hogy ő *Hammersdorf* *Tódor* biefildi ezredesnek az özvegye, a ki férje halála után utnak indult, hogy szórakozzék és elfelejtse azt a csapást, a mit a sors reája mért férje halálával. *Blumenstock*knak ugyan tényleg volt egy anyai ágon való rokona Németországban. *Hammersdorf* ezredes, a ki nagyon gazdag ember hírében állott, de az ezredesi életben mindössze egyszer látta. *Hammersdorf* ezredes hat hónappal hat meg és özvegye azon levőire, amit a kereskedő küldött, megköszönte a részvétet, azt írta, hogy nemsokára Bécsbe utazik, ahol állandóan meg fog telepedni.

Blumenstock tehát végtelenül meg volt örvendeztetve, amidőn a gazdag özvegy rokon ezredesné betoppant hozzája. Kétségtelen, hogy

ő volt, mert a nála otthon levő fotografia, ha nem is egészen, de nagyban ugyanazokat a vonásokat mutatta, mint az ezredesné arca. Hogy nem egészen olyan, az annak tulajdonítható hogy a kép ezelőtt 18 esztendővel készült. Az ezredesné oda is állt a kép elé és e szavakat mondta:

— Lám, lám, mennyire megöregedtem!

A kereskedő családja szívesen látta a rokont pláne, a mikor az terveit előadta. Nagyszerű tervek voltak ezek: háztelék vétel, a szegényebb rokonok felségélyezése stb.

— Tehetem — szölt az ezredesné — szegény megboldogult férjem, kerek másfél millió márkát hagyott nekem hátra!

El is mentek megnézni egy házat, a mit 140,000 frtban alkudtak ki.

— Nehány nap múlva hozom a pénzt, mert előbb haza kell írnom érte! — Szölt az ezredesné, megkötvé a háztulajdonossal az alkut, a ki 10,000 frt előleget kért.

— A tizezer forint előleget is csak néhány nap múlva hozhatom el!

Hazaérve, a kereskedő szolgálatot akarva tenni a gazdag rokonnak, felajánlotta neki a 10,000 forintot, a mit az azonban csak hosszas unszolás után fogadott el.

— Jó van, elfogadom, viszem és ki fizetem mindjárt a háztulajdonosának *Majd* gondoskodom róla, hogy előzékenységeteket megháláljam!

A pénzt átvéve, boldogan távozott. Távozott úgy, hogy többé nem tért vissza. Várták estig, vártak másnap reggelig, hiába, az asszony nem jelent meg. Keresték tehát mindenütt. A háztulajdonosánál nem járt, hogy a 10,000 forintot lefizesse, s a hol megfordulni szokott, nem látták. Ekkor táviratoztak utána *Biefeldre*, mert azt hitték hogy oda utazott hirtelen és nem volt ideje őket értesíteni.

A táviratra meglepő válasz érkezett. A válasz az volt: A férjem halála óta, nem mozdultam a városból. Kérek bővebb értesítést, mi történt? *Hammersdorfné*.

A meglóptott kereskedő és családja erre azonnal táviratilag válaszolt, mire *Biefeldből* új távirat érkezett.

Ez a távirat megmagyarázott mindent. Aki náluk járt, az egy közönséges szélhámos nő, aki közeli rokona volt az ezredesnek, hasonlított is hozzája, aki sokáig oldala mellett volt, ősmerte minden titkát, de el kellett csapni, mert csalta az ezredesné, ahol lehetett.

A kereskedő azonnal a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett a csaló nő ellen. A detektívek erre szerencsére még idejekorán, egy szállodában elfogták; az egész tizezer forintot még megtalálták nála. A rendőrségen aztán kiderült, hogy *Münchenben*, *Berlinben* és *Drezdában* szintén csalásokat követett el. Szállodákban a fizető pincérektől csalt ki 1000—2000 koronát és aztán megszökött. Igazi neve *Lau Julia*, szerkii születésű 49 éves. Az ezredesnének rokona. A berlini rendőrség körözi is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtszéki statisztika.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 14.

Érdekes statisztikát állított össze a napokban az *aradi* kir. ügyészség.

Az esküdtszéki intézmény van ebben a statisztikában számok által megvilágítva.

Most éppen negyedik esztendeje, hogy az esküdtszéki intézmény életbe lépett. Azóta kilenc ciklusban tárgyalt az *aradi* törvényszék esküdtbírósi elöl utalt ügyeket és pedig, mint az ügyészség statisztikája mutatja, összesen 78 ügyet tárgyalt le.

A kilenc ciklus közül leghosszabb volt az 1902. évi novemberi ciklus, mely 32 napig tartott, míg az 1902. júniusi ciklus hét napig tartott.

Érdekes része a statisztikának az, mely kimutatja, hogy mennyibe kerültek az esküdtzéki tárgyalások. Csupán csak esküdtdíj címén összesen 16,600 koronát fizetett ki az ügyészség s ebbe az összegbe nincs is beleszámítva még az az 5000 korona, melyet esküdtzéki tanudij fejében fizettek. Ez az utóbbi kiadás olyan, mely elmaradt volna, ha rendszeres bíróság tárgyalta volna az ügyeket.

Sajnos, az nincs meg a statisztikában, hogy hány bűnöst mentettek fel az esküdtek. Pedig ez volna a legérdekesebb, mert ez került legtöbbre. Ezt pénzzel mérni nem is lehet.

§ **A Grau-féle sikkasztás főtárgyalása.** Az aradi sóhivatal ismert panamája, melyben Grau Lajos volt mázsatiszt a vádlott, március 24-én kerül főtárgyalás alá. Grau Lajos ellen tudvalevőleg azt a vádat emelte az aradi ügyészség, hogy 1893-tól 1899 ig körülbelül 8474 korona értékű sóterményeket és szákokat sikkasztott el.

§ **Még egy Hallóssy- eset.** Az aradi járásbíróság ma öt napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte el egy Fischer Miklós nevű mikalakai illetőségű embert, kinek ugyanaz volt a bűne, mint a hírhedt *Hallóssynak*. Az ítéletet egy szobaleány panaszára hozták meg.

§ **A kizsárolt citera.** Mulatságos ügyben tartott ítéletet ma az aradi kir. törvényszék. Szabó Lajos, fiatal paraszt suhanc és két hasonlóan fiatal kollegája a múlt év márciusában gyalog ballagtak Barackáról Paulisra. Szabó Lajos egy citerát szorongatott a hónaljában s közben-közben egy-egy nótával feledtette barátait az ut fáradalmait. Utközben betértek egy csárdába, hogy életműszereiket egy kis pálinkával felfrissítsék. A csárdában ott üdögélt egy paulisi cigánylegény, *Argyelán Ilie*, aki örömmel fogadta az ifjú trubadort. Rögtön eikérte tőle a citerát és játszott rajta szebbnél szebb nótákat, amelyeken a gyermekes lelkek elméláztak. Mikor kimulatták magukat, Szabó Lajos elkérte a cigánytól a citeráját. Argyelánnak nagyon megtetszett a kis muzsika és sóvárgó pillantást vetett rá, amikor visszaadta a gazdájának.

— Tudjátok mit gyerekek — mondotta aztán — én mondorlaki ember vagyok, ugysis hazafelé tartok, megyek veletek Paulisig.

Az uton aztán addig kunyorált Szabónak, hogy adja át neki a citerát, míg azt át is adta neki. Amint Paulis előtt egy kis köhidhez értek, a cigány kirántotta a bicskáját s meglepette a gyerekeket, hogy leszurja őket, ha szólni mernek. Azután elszaladt. A fiúk visszamentek a kocsmába megkérdezni, hogy ki volt ez a barátságosan ur, aki elszaladt az ő citerájukkal. Ott megtudták a nevét és följelentették. Az aradi törvényszék ma *zsárolás* vétsége miatt két heti fogházra ítélte.

§ **Levizsgázott a társa helyett.** A debreceni törvényszék egyik büntető tanácsa felette érdekes ügyet tárgyalt tegnap. Tavaly június 24-én telekkönyvi vizsgák voltak a debreceni ítéltáblánál. A jelöltek között szerepelt *Tóth Kálmán* berettyóújfalui járásbíróági díjnok, akinek kitűnő sikerrel ment le a vizsgája. A vizsgálóbizottság egyhanguan megdicsérte a kiváló képzettségű jelöltet. Ez év elején aztán névtelen fejelentés érkezett a táblához, hogy *Tóth Kálmán* egyáltalán nem vett részt a vizsgán, hanem beküldte maga helyett *Jámbor Sándort*, a körösbányai járásbíróági átalakító díjnokát, a kinek telekkönyvi dolgokban nagy jártassága lévén, igen könnyen megfelelt a hozzáintézett kérdésekre. A bíróság nyomozni kezdett s a két díjnok beismerte, hogy csakugyan így történt a dolog. A tegnapi főtárgyaláson a szakértőkön kívül megjelentek *Mérey Ottó*, *Kölesz Sándor*, *Rottler Béla* táblabírák, *Tóth Aurél* és *Baróthy Zoltán* albirák is, akik annak idején levizsgáztatták a „jelöltet.” A törvényszék hosszas tanácskozás után mindkét vádlottat 8—8 napi fogházra ítélte. Az elítéltek megnyugodtak, a kir. ügyész ellenben felebbezett. Jámbor már hozzá is fogott büntetésének kitöltéséhez.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 14

Debitőzsde. Buzakínálat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 10,000 métermázsra kerül forgalomba, 2½—5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék bányadtak. Időjárás szép.

Heti behozatal 193,000 métermázsra.

Kreditőzsde. Berlin ¼, páris 5-el magasabb.

Zárhat 12 órakor:

Buza áprilisra	7.56—7.57
Buza májusra	7.56—7.57
Buza októberre	7.46—7.48
Rozs áprilisra	6.72—6.73
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	6.04—6.06
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.09—6.10
Tengeri júliusra	6.17—6.18
Repce augusztusra	11.90—12.—

Zárhat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.52—7.53
Buza májusra	—
Buza októberre	7.44—7.45
Rozs áprilisra	6.71—6.72
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	6.02—6.03
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.10—6.12
Tengeri júliusra	6.18—6.19
Repce augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	690—
Magyar hitelrészvény	747.25
Lezárt bank részvény	457—
Rima-Muranyi vasúti részvény	481—
Oszták-magyar államvasúti részvény	693.75
Köszti vasút	617.50
Városi villamos vasút részvény	315—

Budapest-kőbányai sertéskereskedőiem.

— Március 14. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 128—9 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 134—6 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 133—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 132—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 134—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 132—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 130—2 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Érdeklődő. Arad. Az a nevezetes ferbli-párti néhai Csernovics Péter, Mácsa ura és Komáromy György, a biharországi híres nábob közt esett meg a negyvenes években. Komáromy volt Tetűlen és Szalárd, követ korában kötött barátságot Csernovics Péterrel, a dúsgazdag aradmegyei földesurral. Különc embernek ismerték a bihari nábobot. Mikor utazott, a kocsis ülését telerakta francia, angol és magyar könyvekkel és folyton olvasott. A huszárja egyszer fel akart mondani, mert mindig neki kellett felvágni a tenger sok könyvet. Komáromy György egyike volt a legjobb lövőknek. Wiesbadenben versenyre akartak vele kelni az osztrák és morva magnások, de míg ezek a narancsnagyságu centrumba pukkantgáltak, addig Komáromy György kiszögezte a piros aszt és kilőtte a kártya négy szemét.

Az a híres kettős ferbli Csernovics Péter és Komáromy György közt így folyt le. Mikor már nagyon belemelegedtek a játékba, megszólal Komáromy. — Na Péter, itt ez a marék arany, üssük el!
— Eh, mit nekünk arany! Jobb lesz Mácsa, vagy Szalárd, — felelt Csernovics.

A kártyát kiosztották, a szerencse Csernovicsnak kedvezett és egy blattra övé lett a szalárdi uradalom: körülbelül hatezer hold.

F. L. Lippa. Az ideai hadgyakorlatok a határon lesznek. Hogy hol „fuvják le”, az még nincs megállapítva Kisérje figyelemmel lapunkat, annak idején közölni fogjuk.

Józsai Dézsa. Kérdésére kimerítő választ csak a szegzárdi selyemtenyésző felügyelőség adhat. Forduljon levélben oda, szívesen felvilágosítják.

L. L. Világos. Aradváros katonai ügyosztálya, esetleg a csász. és kir. 33 ik gyalogezred hadkiegő-

szítő parancsnoksága megadja a felvilágosítást és megküldi a feltételeket is, ha oda fordul. A felvétel anyira körülményes, hogy e helyen azt ki nem fejthetjük.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elíz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószerek árúimat nagy mennyiségekben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban **meglepőt** nyújthatok.

Hogy az írók szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessek, megszerzem

Posner Károly Sajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon írók, melyeknek évek ho szu során át a legjobbnak elismert **Posner**-féle üzleti könyveket minden alkalmattal Budapestről kellett hozatniok. — ez-entul nálam bármely méretű **Posner**-féle üzleti-könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári áron kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári írók, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe bátorodom ajánlani, hogy miután most írodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban **versenyárral** árusítom, — évente **nagy megtakarítást** eszközölhetnek, ha **irodai szükségletüket** nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy **eladásra**, mint **kölcsönzésre**. **Aquarell és olajfestékek** a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, **olajfestmények**, **új és régi acél és rézmetszetek**, divatos szép **ramákban**. **Új és használt hangjegyek** jutányos áron. Minden zenemű-újítás **raktáron**. A nálam vásárolandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

Egyben van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

15,000 hangjeggyel zenemű-kölcsöntárt nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem **antiquár** osztályában **regények, diszmuvek, szakmunkák**, továbbá egész **francia és angol könyvtárak** igen jutányosan **szerezhetők** be.

Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bajárat a kölcsönkönyvtárba az üzleten, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyújtsak és szolid áruk, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szíves párfogást kér

kiváló tisztelettel:

118

Kerpel Izsó.

Első aradi egyedüli szakszerű mosó és tisztító müntézete, összes házi ruháknak mosását, legolcsóbb egysegí árak és kezeség mellett elvállalok.

Bettelheim K.

Telefon 184. ARAD. Telefon 184.

Aulich Lajos-utca 2. sz.

A legdiszesebb különlegességek, piperek, új kelengyék, mosható férfi és női ruhák, függönyök legszebben és olcsón tisztíttatnak.

REGÉNY-CSARNOK.

Ezüstsugár.

— Regény. —

Irtá: Doyle A. Conan.

[5]

(Folytatás.)

Csak estefelé érkezünk meg Tavistockba, abba a kis városkába, mely úgy fekszik a dartmoori kerület közepén, mint a pajzson a gomb. Két ur várt ránk a pályaudvaron: az egyik magas és szőke volt, hosszú hajjal és szakállal mint az oroszán sörénye s éles világoskék szemekkel. A másik kicsiny, mozgékony ember volt, felsőkabátban, kamáslival. A ruhája kitűnően állt rajta, az egész ember szörnyen ki volt nyalva, rövidre nyirt pofaszakállat s jobb szemén monoklit hordott. Ez Ross ezredes volt, az ismert sportsman, míg a másik Gregory, a rendőrfelügyelő, ki az angol titkos rendőrség szolgálatában hamar hírnévre tett szert.

— Nagyon örvendek, hogy eljött, Holmes ur, — szölt az ezredes. — Bár a felügyelő ur is megtett minden lehetőt, de szeretném, ha megkísérlelnék mindent, hogy a szegény Straker halálát megbosszulhassuk s hogy ismét hozzájuthassak a lovamhoz.

— Fedeztek föl önök valami új nyomot? — kérdezte Holmes.

— Fájdalom, csak nagyon kevéssel jutottunk előbbre, — felelt a rendőrfelügyelő. — Kinn várakozik ránk egy nyitott kocsi, — folytatta aztán, — ön bizonyára meg akarja nézni az események színhelyét, mielőtt besötétednék s majd kocsizás közben megbeszélhetjük a többit.

Felültünk a kényelmes landauerbe s végigrobogtunk az ódon városka utcáin. Gregory felügyelőnek a feje tele volt a történetekkel s szemlélődéseinek egész eredményét a mi keblünkbe öntötte ki, míg Holmes csak néha-néha vetett közbe egy-egy kérdést, vagy felkiáltást. Ross ezredes hátradőlt az ülésén, összefonta a kezét, mélyen a szemébe vonta a kalapját s mohón figyelt a társalgásra. Gregorynak a dolgról valóban nézete csaknem mindenben meg egyezett azzal, amit nekem Holmes már előzőleg elmondott a vonaton.

— A háló meglehetősen összeszorult Fitzroy Simpson körül — fejezte be jelentését a felügyelő, — s én a magam részéről nem kétkeltem, hogy ő a tettes. Ennek ellenére is meg kell engednem azonban, hogy feltevésem csak valószínűségeken alapszik, melyeket újabb felfedezések semmivé tehetnek.

— S mi az újság Straker kéréséről?

— Arra a biztos következtetésre juttottunk, hogy önmagát sértette meg, mikor földrezuhant.

— Watson barátom szintén ilyen értelemben nyilatkozott ideutazásunk közben. Ez a körülmény jelentékenyen gyarapítja a Simpson elleni gyanút.

— Természetesen, mert nála sem kést, sem sebesülést nem találtunk. De vannak ellene más, nagyon erős bizonyítékok is. Az a nagy érdek, mely őt a telivér sorához kötötte, kísérlete, hogy a lovaszt megmérgezze, az a körülmény, hogy olyan esős éjszakán künn járt a szabadban, a bot, melyet fegyverül használt s a halott kezében talált nyakkendő elég gyanúok arra, hogy az esküdtek elé kerüljön.

Holmes megrázta a fejét.

— Úgyes ügyvéd rongygyá 'épné ezt az egész gyanu-szövedéket, — szölt. — Mi szükség volt rá, hogy kivezesse a lovat az istállóból? Nem sebesíthette volna-e meg ott is annál, hogy képtelen legyen a versenyen futni? Találtak nála tolvajkulcsot? Melyik gyógyszerárban vette az ópiumot? S mindezek fölött... hogyan rejthetett el olyan ember, aki idegen ezen a vidéken, egy ilyen lovat?... Mi a saját vallomása arról a papírdarabról, melyet a leánynak kínált, hogy adja át a lovászlegénynek?

— Azt mondja, hogy egy tizfontos bankjegy volt. A tárcájában találtak is egy ilyen bankjegyet. Különbösen az ön többi kifogásával nagyon könnyű elbánni. A vidéket ismeri, mert a nyáron kétszer is hált Tavistockban. Az ópiumot magával hozhatta Londonból is. A tolvajkulcsot természetesen eldobta, amint nem volt rá többé szüksége. A ló talán itt fekszik elásva a mocsárban, valami gödör fenekén.

— S mit mond a nyakkendőről?

— Beismeri, hogy az övé volt s azt állítja, hogy elvesztette. Közben új gyanu is merült föl, mely talán felvilágosítást is hoz magával arra nézve, hogy miért vezette ki Simpson a lovat az istállóból.

Holmes felkapta a fejét, úgy figyelt.

— Olyan nyomokat találtunk, melyek azt bizonyítják, hogy egy cigánybanda hétfőn este a gyilkosság színhelyétől egy mértföldnyire táborozott. Kedden reggel a cigányok elűntek. Nem lehetséges-e, hogy Simpson egyetértett ezekkel az emberekkel és éppen hozzájuk akarta vezetni a lovat, midőn észrevette, hogy Straker üldözi? A ló talán még most a cigányok börtökében van.

— Nem volna lehetetlen.

— Embereim kutatják az egész mocsárvidéken a cigányokat. Azonkívül kikutattam minden istállót s minden mellékhelyiséget Tavistockban, meg tíz mértföldnyi területben mindenhol.

— Azt hallottam, hogy egy másik versenyistálló tulajdonosnak is vannak istállói itt a közelben.

— Igen: s ezt a körülményt nem is szabad szem elől tévesztenünk. Mivel Desborough volt a másik telivér, melyre a legtöbb fogadás történt, istállójának nagyon érdekében állt, hogy Ezüstsugár elűnjék. Azt mondják, hogy Brown Silas, a lovaszmester nagy fogadásokat kötött s a szegény Strakerrel nem volt jó viszonyban. Különbösen átkutattuk azokat istállókat is és nem találtunk semmit, ami az ügyvel összefüggésben volna.

— Arra nézve nem találtak semmi jelet, hogy Simpson valami összeköttetésben állt a capletoni lovaszmesterrel?

— A legesekélyebbet sem.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi március hó 15-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órákor, fél árákkal:

A cigánybáró.

Operette 3 felvonásban. Irták: Jókai Mór és Schnitzer Ignác. Fordították: Gerő K. és Radó A. Zenéjét szerzte: Strauss János.

SZEMÉLYEK:

Zsupán	Füredi J.	Barinkai	Szabó József.
Arzona	Karácsonyi.	Gábor diak	Békéssy Gy.
Mirabella	Pajor Agnes.	Pali, cigány	Juhász S.
Ottokár, fia	Ternyei L.	Józsi, cigány	Németh J.
Gróf Carnero	Sarkadi A.	Ferkó, cigány	Győre Alajos.
Czipra	Répász G.	Mihály, cigány	Tukorai L.
Szaffi, leánya	Singhoffer V.	Minna	Garai Ilonka.

Közdete délután 3 és fél órákor.

Bérlés 155. sz.

Páratlan.

Hste 7 $\frac{1}{2}$ órákor, rendes árákkal:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Karoly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Csigaházi B.	Hadnagy	Gózon Béla.
György, fia	Rózsa Lili.	Lordkancellár	Közegi K.
Viktória	Szilassy J.	Tom, bátyja	Győre Alajos.
Lancaster	Bekésy Gy.	Annie, leánya	Karácsonyi.
Pomponius	Polgar S.	Plum pudding	Sarkadi A.
Hopmester	Füredi J.	Gipsy, fűszeres	Németh J.
Táncmester	Juhász S.	Pickvick	Tukorai L.

Közdete este 7 és fél órákor.

Ménasszonyi-selyem

60 krtól 11 frt 35 krtig méterenként, minden színben. Elvámolva és házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték haladéktalanul. Henneberg selyemgyára, Zürich. 2744

NAPIREND.

Március 15. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Oculi. — Protestans naptár: Oculi. — Görög-keleti naptár (március 2.): Nagyböjt 2. vasárnap. — A nap két 5 óra 59 perckor, nyugszik 5 óra 48 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett lélestérem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, déien elvélve csapadék.

Március 15. Az aradi cipész és eszmadia szakegylet táncvetőalma (Vass-szálló). — Az aradi kereskedőifjak betegsegélyző egyletének közgyűlése délután 3 órákor (Kereskedelmi iskola). — Az aradi kir. főgymnasium Petőfi-önképzőkörének hangversenyével egybekötött ünnepély délután 5 órákor.

Március 17. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órákor. — A világi és gaisai egyesült izraelita főköltökség pirimbatyubálja (Mátyás király szálloda.)

NYILTÉR.*

Alulírottak azon rossz indulatú és alaptalan híresztelésekkel szemben, melyekkel nagynénünket öv. Papp Constantinnét illeték, erkölcsi kötelességünknek ösmerjük kinyilatkoztatni, hogy elhajt nagynénénk Papp Evelin vagyoni helyzete megközelítőleg sem volt olyan kedvező, mint azt híresztelték, s hogy azt a keveset a mit 2 és fél évi betegsége s a temetése fel nem emésztett, teljesen átengedte nekünk. Midőn ezt nyilvánosságra hoztuk, egyben legforróbb köszönetet mondunk azért, hogy nagynénünket 19 éven át mindennel ellátta és hosszas betegségében önfeláldozással gondozta. Jutalmazza meg a mindenható nemes tetteért. 659

Papp Emil József és nővére.

Tekintetes Milutinovits Lyubisa urnak Uj-Szentannán.

A nekünk adott megbízása folytán az On és Oszter Nándor ur között felmerült becsületbeli ügy elintézése érdekében nevezett urat felkértük, hogy a tárgyalás megejtésére részéről megbizottakat jelölön ki ezen felhívásunkat Oszter Nándor ur miként azt ide csatolt és f. hó 27-én kelt levele is mutatja megkapta, de megbizottakat meg nem nevezett. Miért is mi részünkről ez ügyben mást nem tehetvén, megbizottainkról lemondunk s azt tanácsoljuk önnek, hogy ezen ur ellen, ki a lovagiaság szabályaiban jártassággal ugylátszik — nem bir — sérelme miatt a büntető bíróságnál keresen orvoslást.

Aradon, 1903. évi március hó 1 én.

Kiváló tisztelettel

655

Szöke Béla,
Körmendy Gyula,

Nyilatkozat.

Leányom Pika Irén jó hírneve érdekében családunk barátjai és ismerősei részére közlöm, hogy a kir. törvényszék leányom valóoperében 2711—903. sz. ítéletével következőleg határozott:

„Az aradi kir. törvényszék a peres felek között Aradon, Arad-Gája külvárosban, az aradi II-ik anyakönyvi kerület állami anyakönyvvezető előtt 1899. évi április hó 9-ik napján kötött házasságot, alperes hibájából az 1894. évi XXXI. t. cz. 80. §-ának a) pontja alapján ezennel felbontja és alperest az 1894. évi XXXI. t. cz. 85. § a értelmében vétkesnek nyilvánítja.“ Indokok, stb. stb. Keit Aradon, a kir. törvényszék, mint polgári hatóságnak 1903. évi febr. hó 28-k napján tartott üléséből. Otrubay, s. k. elnök, (P. H.) Spiroch s. k. jegyző.

Arad Gája, 1903. évi március hó 15.

Fisztelettel

663

Pika József.

Borbás Lajos,

szobalostó és másoló,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki község figyelmébe mindennemű szobalostó és másoló munkák elkészítésére, u. m.: ereszést és fényezést a leggyorsabbtól a legdíszesebb kivitelig jutányos árák mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlok biztossáttanak. 358

* Az ezen rovai alatt közölttekt nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Alólirottak a magok, valamint kiterjedt rokonságuk nevében is mélyen megtört szívvel tudják a szeretett jó gyermek, testvér, unoka és rokon

ifj. Kádár Józsefnek,

1903. évi márczius hó 13-án, d. u. fél 4 órakor, életének 19-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai márczius hó 15-én, délután 3 órakor fognak Kiss Ernő-utca 2. számú gyászszobái ev. ref. szertartású ima után a fejső temetőben nyugalomra helyezni, mely végtisztességre rokonainkat, ismerőseinket és jóbarátainkat ezennel meghívjuk.

Aldott legyen emléke!

Arad, 1903. márczius 13-án.

Kádár József és neje szül. Izsó Julianna, szülei.
Kádár Ilonka, Lajos, Róza és Piata, testvérei.
Üzv. Izsó Danielné szül. Pálkás Julianna, nagynyja.

Balogh Jancsi

kolozsvári hírneves zenekara
ma vasárnap, 1903. márczius 15-én

és a következő napokon

a „Fehér Kereszt” szálloda
diszes télikert helyiségében

nagy hangversenyt

tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Nagy Lajos,

szállodás.

661

Aradi Ipar- és Népbank.

Szabadság-tér 18. sz. saját ház.

Jelzáloghitelt nyújtunk kisebb-nagyobb földbirtokokra, házakra adóslévél, váltóhitel és folyószámla alapján olcsó kamatláb mellett

Záloglevél kölcsönöket folyósítunk földbirtokokra 10—50 évi törlesztésre 4 és 4½%, bérházakra 20—40 évi törlesztésre 5 és 5¼% kamat alapján.

Magasabb kamatozású kölcsönöket készséggel convertálunk.

Részletes felvilágosítást nyújtunk a hivatalos órák alatt d. e. 9—12. d. u. 3—5 óráig.

Arad, 1903. évi márczius hó.

667

Aradi ipar- és népbank.

Tekintettel több évi különböző mérnöki munkálatokban való gyakorlatomra, Aradon az Andrássy-tér 8. sz. alatti házban (szemben a Minorita templommal)

mérnöki irodát

nyitottam.

Elvállalok mindennemű földmérést, tagosítást, iparvasutak tervezését és építését, községek csatornázását, szóval mindennemű mérnöki munkálatot s azt a legjutányosabb áron elkészítem.

Kiváló tisztelettel

Saguly Károly.

662

okleveles mérnök.

Ma jelent meg „Jövendő”

3. száma,
ára 20 fillér.

Aradon kapható:

Ingusz I. és fia

könyvkereskedőnél.

Városi és megyei telefon: 517.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig.
Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi elsőrendű divatárú-üzlet részére intl. szakképzett segédet.
Helybeli kisebb fűszerüzlet részére ügyes fiatal segédet.

Vidéki fűszer- és vegyeskereskedés részére a tót nyelvben jártas segédet.

Vidéki rőfös- és divatárú-üzlet részére a magyar és román nyelvben jártas, ügyes segédet.

Vidéki fűszer- és vegyes (rövid festék, liszt) üzlet részére a román és szerb nyelvben jártas izr. segédet, a kinek jó írása van és némileg a könyvvezetésben is jártas.

Vidéki rőfös- és vegyeskereskedés részére fiatal, a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki fűszer és vegyeskereskedés részére a román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

A vas-áru szakmában teljesen jártas, 34 éves r. kath. segédet, aki a könyvviteli teendőknél is jártas.

Egyetemi kvalifikációval bíró intl. egyént magánittkár, gyárl, vagy uradalmi pénztárosnak, vagy valamely vállalat gondnokaként, ki ily állásokban már működött. Óvadtékkal rendelkezik.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodalmi foglalkozásra.

A fűszer- és csomage áruszakban teljes jártassággal bíró intl. ügyes fiatalembert.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

titkár.

Keppich Zsigmond,

igazgató.

Pöstyén

*csisz., kőszövény,
ischiás, ezusidatok
speciális leghíresebb
gyógyhelye.*

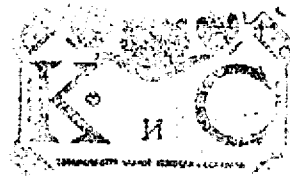
Prop.: a fürdőigazgatóság

*Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.*

*Házi kúra
az iszapal házi orvos
kezelésében.*

„Grand Prix” a párisi világ-
kiállításán 1900-ban.

Világhírű orosz karaván-
thesa 1897

K.N.C. POPOFF

testvérek MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók.

Egyedüli raktár Aradon:

Vojtek és Weisz uraknál.

Védjegy törvényileg védve.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Pártoljuk a helyi ipart!

Csodálkozni fog,

hogy miért oly feltűnő elegánsak, szépek és olcsók a mostani idényre készült kalapjaim. De nem csoda, mert „Hazai” anyagból készítettem, eredeti párisi és londoni modellek után. Utánozni ez ideig nem sikerült senkinek.

Nálam vásárolt kalapok nemcsak elegánsak és szépek, hanem formájukat mindig megtartják, amiről mindenki meggyőződhet, aki nálam vásárol tavaszi és nyári idényre előkészített kalapraktáramból, mely választékban is oly rendkívül gazdag, hogy bármilyen kényes izlésnek is megfelel.

Mesés olcsó árak.

Posztó kalapok: Egy finom fiugyermek kalap minden színben tollal együtt 55 krtól feljebb. Egy finom férfikalap minden színben 80 krtól a legfinomabbig.

Szalma kalapok: Egy szép fiu és leány kalap 11 krtól feljebb. Egy finom férfi szalma kalap 50 krtól feljebb. Női szalma kalapok. Florentini és más finom legdivatosabb szalma modell formák nagy választékban raktáromban kaphatók.

Kalap és cilindervasalás azonnal eszközöltetik.

Florentini szalmakalapok tisztítása Aradon kizárólag nálam eszközöltetik.

Férfi, női és gyermek posztó, nemez és szalma kalapok tisztítását és festését minden színben és formában való átalakítását jutányosan elvállalom.

Bittenbinder Konrád

kalapos,

Aradon, Deák Ferencc-utca 42. A Fehér Kereszttel szemben.

MILLENIUM

sörcsarnok és étterem.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **böjt** beálltával

ma és minden következő ünnep és vasárnap a legkitünőbbnek elismert **Salvator** böjti sör-

höz hasonló
bajor-sört csapolunk.
BRAUN és SCHUCH,
a Millennium sörcsarnok, Jappán Tea és Kávéház tulajdonosai.

Tisztelettel

Tóth János

épület-, bútort- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden az asztalos szakmába vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, úri-szobák és terem-berendezéseket bármely stílusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben.

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Nagyérdemű

Hölgyközönség

figyelmébe!

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívni

Aradon,

Aradi Első Takarékpénztár

házában (a Fehér Kereszt-száloda mellett) fenálló

női

divat-termünkre

hol mindennemű

Costumeket,

kabátokat,

teljes öltönyöket

és minden e szakmába vágó dolgot gyorsan és a legújabb divat szerint jutányosan készítünk. Továbbá egy külön guverirozó és plissirozó gépet állítottunk fel, hol bármely szélességre guverirozást és plissirozást is elvállalunk. Végül van szerencsénk a n. é. hölgyközönségnek tudomására adni, hogy egy

szabászati tanfolyamot

nyitottunk, hol növendékeket műtermünkben, valamint saját lakásukon a lehető legjobb képzésre elfogadunk.

Vállalatunkat nagysád pártfogásába ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel

Szeltmann és Hanzli,

női szabók.

Igen fontos gyomorbajosoknak!

Étvágytalanságot, gyomormegterheléseket, szédülést, rossz emésztés folytán bekövetkezett fejfájást stb. azonnal gyógyítanak az ismert **Brády-féle Máriaczei gyomorcsöppek.**

Minden gyógyszertárban kaphatók.

I üveg ára használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr.

Számos ezer köszönő- és elismerő-irat.

Főraktár: Aradon Gutori Földes Kelemen „Salvator” gyógyszerárában.

Hamisítványoktól óvakodjunk! Az igazi **Brády** aláírással vannak Máriaczei gyomorcsöppek védjeggyel és **Brády** aláírással vannak ellátva.

Tessék vigyázni, hogy a híres valódi Brády-féle Máriaczei gyomorcsöppek, üvegenként 40 krért és a kettős üvegek 70 krért, arassittassanak, míg másféle hamisítványok, utánzatok értéktelenek, olcsóbb áron, legtöbbször 35 krért arassittatnak.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk jelzálogkölcönöket

30 1/2, 38, 40 1/2 és 50 évi visszafizetésre (amortizációra) fél éves részletekben, melyekben úgy a kamat, mint a tőke törlesztése benlogialtatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizetletnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is.

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

Arad, Boros Beni-ter 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Városi és megyei telephon 509.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használat által nyerhető.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporek,
fogpaszták,
szárvizek,
hőlgyporok,
arozcremek,
arozvizek,
hajszeszek,
szívacsoknak.

A legmegbízhatóbb minőségekben mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét **elvállalom.**

Teljesítek mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fénymázolásai munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő. 409

Arad, Petőfi-utca II. sz.

3 nap alatt meggyógyul

a húgyszólyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Mydíben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. Étrend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 írt, utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 30

Budapest, VIII. József-körút 53

Eladó vastartók.

Nagy vastartó- (traverz)-

készletünket

cartel-áron alul eladjuk.

Régi építési anyagok,

u. m.: használt parketta, vizkagyló, folyosó rácsok, erkély rácsok, vasajtók, vasablakok, vas spaletták, ajtók, ablakok, vörös márvány- és homokkő-folyosó-lapok

olcsón eladók.

Fodor és Reisinger,

617 mérnökök, építőmesterek.

Szőlőkaró!

Van szerencsém a t. vevő közönséget arról értesíteni, miszerint lakásomat Csermőrl Aradra (Teleky-utca 24. sz.) tettem át. Együttal ajánlom a következő faanyagokat:

6 és 7 láb hosszú száraz

szőlőkarót,

kétéves száraz

cser és bükk hasáb ölfát,

valamint egyéb haszonfát is a legjutányosabb árban.

A szőlőkarókra nézve megjegyzem, hogy azok szállítását a kőrösvölgyi vasut bármely állomására, esetleg nevezett vasut mentén fekvő szőlőkbe is elvállalom.

Kohn Lajos.

481

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélyentisztelt ve-
vőim és a n. é. közönség szíves figyelmét,
hogy 134

színes bőr különlegességeim a
tavaszi idényre megérkeztek.

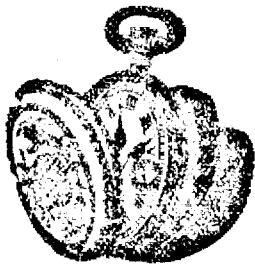
Rendeleseket a legsikkesebb divat szétint
pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy **Deák Ferencz**
utca 10. szám és **Lázár Vilmos** utca
sarkán

Órás-üzletet

nyitottam, ahol órajavítások szak-
szerűen, pontosan, jótállás mellett
eszközöltetnek.

Legjobb minőségű zseb-, fali- és
ébresztő-órák, pontosan szabályozva
három évi jótállás mellett adatnak el.

Kiváló tisztelettel.

Örményi Gyula

óras. 139

KUNTZL ERNO

építési vállalkozó

Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű nagyobb és
kisebb acs és kőműves szakmába
vágó új és javítási munkákat jutányos
árban.

Két ház szállás-kerttel, 12 évig
adómentes, **Mihály-utca 103. sz. a.**
jutányos árban eladó. 337

Pikó János

szobafestő és mázoló

Aradon, Csiky Gergely-utca 6. sz.

Elvállal minden, a

szobafestő és mázoló

szakmába vágó munkákat a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telben, jutányos árak mellett. 374

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most
újbol megjelent és számos kiadást ért
Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Magromlott ideg-, fej- és nem-rendszer

czimű könyve, amely jó tanácsokat ad
ezen bajok ismertetésére és gyógyke-
zelésére. 1075

Egy korona 20 fillér bélyegekből
történt előzetes beküldése esetén bér-
mentve küldi **Carl Röber Braunschweig.**

Stiaszny József

kaptala és számla készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kitüntetve 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű **kaptala**
és **számla** készítésére pontos kiszolgálás
mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanus-
kedik jó hírnevemről. Pétőrekvésom: ve-
vőimet a legjobb anyagból készült ár-
val jutányos árak mellett kiszolgálom. 281

Pénz

biztos és jövedelmező elhelyezésre

keresztetik

egy már nagyobb vagyonnal
rendelkező s virágzó vállalat-
nak tovább fejlesztése céljáb-
ból. Kellő garanciák meg-
vannak.

Ajánlatokat a rendelkezésre
álló összeg, valamint a felté-
telek megjelölésével „Vállalat”
czimen továbbit a kiadóhiva-
tal. Csakis teljes czimű leve-
lekre válaszoltatik. 650

Apateleken

(Arad megye) egy két szobá-
ból, konyhából és egy kama-
rából álló

ház

egy jóforgalmu

kovács műhelylyel

s szép fiatal gyümölcsfakkal
beültetett kert szabad kézből

eladó

Értekezhetni alulírott tulaj-
donosnál, Apateleken.

Krnyau András,

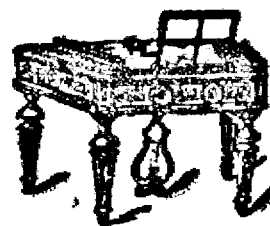
kovács mester.

Szorgalmas,

törekvő és jómodora

urak

tetemes állandó mellékkereset-
re tehetnek szert némi után-
járás mellett: szakképzettség
nem követeltetik, mivel pályá-
zók alapos utbaigazítást nyer-
nek; megkeresések a „Gizella
Egylet” avagy az „Első Biz-
tosító Intézet Katonai Szolgálat
Esetére” vezérképviselőségé-
hez Arad, Andrassy-tér 3. sz.,
II. 42. alá intézendők. 652

Pártoljuk

a hazai ipart!

Szép és jó mun-
káért

Páris, London,
Stockholm és
Budapestben ki-
tűntetve

Varju Béla

es. és kir. szab. műhangszer-ípar telepe

Budapest, VIII., József-körút 20. sz.

A székes-főváros valamint több zenekar és tüzeltő-
testület szállítója.

Saját készítményű hangszerek. u. m.:

	frtől frug	frtől frug
leleka-hegedűk	5 15	Trombiták . . . 4 70
Kijátszott régi he- gedűk	20 1000	Harmonikák . . . 3 80
Fuvolák	3 80	Arisztonok . . . 14 35

Íntőna 6 kótallappal 12, valamint mindennemű pengető
vendő és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bárminemű hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen 66
Bőrműtve. 1764

Szőnyeget javítani.

ha perzsa, szmirna, de bármilyen ki-
javítás előfordul, ne tessék máshová kü-
deni. itt Aradon még nem tudják, hogy
a legszebben és legolcsóbban kijavítja
azokat, mert már sok aradi uri háztól ka-
pott dicséretet munkájáért. 114

Schwarcz József

szőnyeg tisztító és javító intézete.

József főherczeg-ut 8.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Rivállal, bármilynemű uri öltönyök
mérték szerinti elkészítését a legjobb di-
vat és pontos szabás szerint a legju-
tányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat
olcsón eszközöl. 228

Eladó

földbirtok.

Aradtól egy óra járásra, Zi-
mánd-Ujfalu határában

240 hold föld

gazdasági épületekkel együtt 428

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Dengelegy Ferencz

uri szabó

Aradon, Templom- és Kazinczy-utca sark.

Ajánlja magát a n. é. közönség fi-
gyelmébe mindennemű **uri öltö-
nyök** mérték szerinti elkészítésére a
legjobb divat szerint, jutányos ár-
ban, pontos és csinos kivitelben. 306

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, éksze-
rés és ezüstműves szakmába vágó új
és javítási munkákat 40 fillértől
kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás
mellett. — Raktáron tart mindennemű
arany- és ékszerárakat. 372

Kedvező fizetési feltételek mellett!

Eladó ház!

Ujterem-utca 29-ik számú

lakóház

333 □-öl területtel szép tá-
gas befásított udvarral s
termőképes csemegezőllővel
beültetett kerttel, vízvezeték-
kel s mellékhelyiségekkel

eladó.

Értekezni lehet Eötvös-ut-
ca 2. szám alatt. 660

Kedvező fizetési feltételek mellett!

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor taiterhelése nehezen emészthető, nagyon me-
leg, vagy nagyon hideg ételek avagy rendszeren elegendő által gyomorbetegségben, u. m.

**gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorifajás, nehéz
emésztés vagy elnyálkásodásban**

szenvednek, egy, házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva
van. És ez a

HUBERT ULLRICH-féle gyökér bor.

E gyökérbor kitűnő, gyógyképesnek ellamert gyökérből, jó
borral van készítve, erősíti és élénkíti az ember emésztési
szervezetét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zavarokat és
elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbort kellő időben használva, a gyomorbajt már esirában elfojja. Nem
szabadna tehát annak használatával késmi. Észleletek, mint **fejfájás, felbűfögés,
gyomorégés, felfuvalkodás, rosszullét hányással**, melyek **áldott
gyomorhajónál** mindig gyakrabban lépnek föl, szantianszor már néhányszori
ívás után megszűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint **szo-
malanság, valamint vérsorlás** a máj, lép és vegerészervekben (**Hemor-
oidai betegség**) a gyökérbor által gyorsan eltávolítatik. A gyökérbor megszűn-
teu az **étvágytalanságot** és könnyű székelés által, eltávolítja a gyomor és belek-
ben felszaporodott ideletlen anyagokat.

**Sóvány, sápadt arczszínt, vérhiányt,
erőtlenséget,** legtöbnyire rossz emésztés, csekély vérképzés és a
máj beteges állapota okozza. **Étvágytalanságnál,**
idősegy bagyadságnál és kedélyitompultságnál, valamint gyakori fej-
fájás, álmatlan éjjeliek következtében sok ember lassan elpusztul. **Gyökérbor**
a gyengült életterének friss erőt ad. — Gyökérbor gerjeszti az étvágyat elő-
segíti az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az anyagcsert és vérképzést, megnyitja
ezt a felszögázott idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerő és hálátart bizonyítja
ezt. — **Gyökérbor kapható üvegekben 4 frt 1.50 és frt 2.— a gyógyszerárak-
ban Arad, Kis-Szt-Miklós, Glogováz, Ó-Péoska, Némef Szt-Péter, Székesut, Var-
jas, Monostor, Vinga, Orozifalva, Fibus, Guttenbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos,
Agris, Ternova, Tauoz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komlós, Ó-Szt-Anna, Uj-Szt-Anna, Kurhos,
Szmánd, Szt-Márton, Nécsa, Keveres, Kundgota, Tornya, Battonya, Szemlak, Perjámos,
Sándorháza, Pószak, Kneoz, Billed, Bogaras, N.-Jócsa, Gyertyámos, Kis-Bocskerek, Uj-Bassa-
nyó, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topolovez, Józsefalva, Bellnoz, Lugos, Kirda,
Butyin, Bokszeg, Bóros-Jenő, Csermő, Kis-Jenő, Siki, Székodvar, Elek, Ketyegyháza, Gyula,
Uj-Kigyós, Apáoz, Nagyes-Bedzás, Mező-Kovásháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőhegyes,
Pityáros, Csánád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatzföld, Lovrin, Nagy-Kikinda,
Szatárháza, Mehalá, Békés-Csaba, Temesvár siba, valamint minden nagyobb és kisebb
helyén Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerár-
aiban.**

FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD urak gyógyszerárak Aradon, 3 és több
bveget eredeti áron Ausztria-Magyarország bármely helyére küldenek gyökérborainkat
üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól! 1868

Kérjünk határozottan

HUBERT ULLRICH-FÉLE GYÓGYFÜBORT.

Uri szabóságunkat

tetemesen

magnagyobbítva

ajánljuk a n. é. közönség be-
esés figyelmébe. A legdusabb
választékban tartunk raktáron
hazai és angol kelméket.

Megrendések 24 óra alatt el-
készítetnek, jutányos árak. diva-
tos szabás és pontos kivitelben.

Tisztelettel

Márton és Hirsch

uri szabók 558

Aradon. Szabadság-tér 8. sz.

Építészek, háztulajdonosok és lakás-
bérlok figyelmébe!

Van szerencsénk b. fiavelmét
felhívni

Aradon, Varjassy József-utcza 12.
szám alatt létező

épület-műlakatos és javító
műhelyünkre,

hol épület vasalásokat és sár-
rácsokat és takaréktűzhelye-
ket u. m. bármilyen műszakmunka
vágó javításokat jutányos árban
és jótállás mellett elvállalunk.

Illő tisztelettel 315

Vancsó és Lang,

épület és műlakatosok.

Terény Jenő

vegyeskereskedése a téher csillaghoz

Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajantja jól felszerelt raktárát
fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-
árúkból.

Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Biedl József

szobafestő és mázó, fa- és márvány imitáló

ARAD,

Vörösmarty-u. 3. (a színházzal szemben.)

Elvállal minden eszakmába vágó mun-
kákat, kényesebb

szobafestést

is, valamint mázókat és mindennemű
kül- és belsődi lak imitálását
(föderezést) a legszebb és legizlésebb
kivitelben,

Jutányos árak

mellett.
Elvállalom lakásoknak poloska és fé-
regmentessé tételét, teljes jótállás mellett.
Videki megrendelések gyorsan és pinto-
san eszközöltetnek. 137

A családi és barackai állami szállótelepek
igazgatósága Aradon.

443—1903. szám.

Bor-árverés.

A barackai állami szőlőte-
lep 1901. és 1902. évi terme-
lésű borainak feleslege f. évi
április hó 1-én árverés alá bo-
csátatik.

Az eladó készlet mindegy
500 hl. és a borok ára 32—44
korona között változik. Az ár-
verés a barackai telep pincé-
jében április 1-én délelőtt 8 óra-
kor tartatik meg. Vasut álló-
más Paulis.

Közelebbi felvilágosítások és
minták a telep kezelőségétől,
posta Paulis — szerezhetők.

Kosinsky, S. K.
igazgató.

A SINGER név varrógépeknél

azon világhír következtében, amelyet a gyár ötven éves lelkiismeretes munkával szerzett, legjobb anyag és mintaszerű szerkezetért biztosították ki magát. Ez az oka annak, amiért annyi más gyáros és varrógép-kereskedő gépeink utánzatait pd. „Central Bobbin“, de még „Singer“ név alatt is árusítja. Ne csalassuk meg magunkat ilyen visszaélés által, kérdezzük meg a vételkor, hogy a gép a mi cégünkötől származik-e és ne elégedjünk meg kitérő válasszal.

SINGER CO. varrógép részvénytársaság, Arad, Andrassy-tér 22. sz.

Különösen figyelmeztetjük a nagyérdemű közönséget, hogy eredeti Singer-varrógépek ki-
zárólag nálunk kaphatók és sehol másutt. 664

Pardy J. Vilmos

uri- és női cipész

Arad, Tökölly-tér 6a.

Van szerencsém a t. helybeli és vidé-
ki közönség figyelmét

czipész-üzletemre

felhívni, melyben a legkényesebb lábakra
is a mai kor igényei szerint a legfinomabb
kivitelű férfi-, női- és gyermekcipőket ké-
szítek a legzolidabb árak mellett. Külö-
nös súlyt fektetek arra, hogy minden
egyev vevőm teljes megalégedését kiér-
demeljem. Miért is üzletemben csakis a
legfinomabb bőrneműeket használom fel. 226

Végh István

épület és díszmű-bádogos

Aradon, Boros Béni-tér 10.
(Nádor-utcza sarkán.)

Elvállal mindennemű ornament épü-
let bádogos és templom-tornyok fedését,
továbbá vízvezeték munkálatokat, fürdő-
szobák felszerelését, konyha berendezéseket,
u. m. closet és csőrepedés javításokat,
ugy helyben, mint vidéken a legjutányo-
sabb árak mellett, pontos és gyors kivi-
telben. 573

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vi-
deki közönségnek minden uri és egyen-
ruhának a legjobb divat és előírás sze-
rint a legjobb anyagból való elkészíté-
sére, jutányos árak, pontos és
gyors kivitelben. Ugyintén javítá-
sok, átalakítások jutányosan elfogad-
tatnak. A n. é. közönség pártfogását kérem
185 illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Magyarországon a textilszak má-
ban a legújabb gépekkel vizerőre
berendezett gyári vállalat

társat keres.

Oly kereskedők, akik a keres-
kedelmi vezetésben önállóan tud-
nak működni és a gyári vállalat-
ban 80.000 koronát befektet-
hetnek, ajánlataikat továbbítás
céljából „Y. U. 9211.“ alatt
Haasenstein és Vogler céghez
Budapest küldjék. 2674

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Égészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használj: 1. Hasonlíthatlan ha-
tású gyógyszer a tyűd és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és
megszünteti a kiköpet, eltávolítja a fájdalmas köhögést a meg ilyen idült
bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-
nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszűntet minden lázt.
4. Meglehetőn gyógyítja a maj, gyomor és a belek minden betegségét, kü-
lönösen gyomorgörögést, kölkát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vér-
tisztító hatású, tisztítja a veséket, megszűnteti a hypochondriát és busko-
morságot, erősíti az érvagyat és emésztést. 6. Kitűnő szolgálatot tesz fog-
fájásnál, edvas fogaknál, szájperecsnél, minden fog és szájbajnál, megszün-
tet a felbőgést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Kétszóleg kitűnő
gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbánczra,
pattanások, füstülék, szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh,
köz s kintésekre, fejpattogzott és érdes kezekre stb., megszűnteti a fejfa-
jást, zúgást, szakgátsát, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a
fenti zöld apaca-védjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a
gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csakis a szabadalmazott
eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyar-
ország minden postállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4
korona. Bosznia és Herzegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4
korona 60 fillér. 12 kis vagy 6 dupla üveggel kevesebb nem szállítatik. —
Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kitérő meg a legérősebb
sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcese

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy
amputálás is elkerülhető és utóérhetően úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is.
A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellre, tejfolyás megakadásánál, meli meg-
keményedés, orbáncz, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sötétség, dagadt lábka-
nál, sőt csontszúrási is; ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövéseknél; minden idegen anyag, mint: üveg
vagy fémrészecskék, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindentélel daganatok, kelesek, támadások, pokol-
var, sőt rákbajnál is; gilléria ellen, korümmereg, pórsenes, sebes lábak, mindentélel égési sebek, fagyos
tagok, a beteg fekvéséből faradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-óvar
stb. bántalmak ellen. Két tegegyenél kevesebb nem küldetik: a szállítás csakis az árak előleges beküldé-
sével vagy utánvét mellett történhetik. Két tegegyenél a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két tege-
gyenél 50 fillér. Számtalan elismerő levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hazástanul hamisítványok
vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tegegyre a fenti védjegy és a szim: „Schutzengel Apotheke
des A. Thierry in Pragrad“ bejegye legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetően ome két szer a romlásnak nincs kitérő, hanem ellenkezőleg,
minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által sem szenved-
nek és azért bármely évszakban szétküldhetőek. Legtöbbszörre már az orvos megérkezéséig is segítenek,
nagyon természetesen, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéketlen és hatá-
s nélküli gyógyszerzet pótszereket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két tege-
gyenél elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindenteljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásá-
rlni, amelyeket minden családban minden előfordulható esetre készletben kell tartani. Ahol pedig
e-on szerez a valódiság minden kellekeivel ellátva nem volna kaphatók, úgy kerjék azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél, „Schutzengel Apotheke“ Pragrad bei Robitsch-Sauerbrunn

megrendelni.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben
C. Brady gyógyszerésztárában. 2711 I.

Varrónő,

aki a legkomplikáltabb toltetteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna-
utca 2 sz ajtó 4. 265

Giller Róbert

óras és ókszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásul adni,
hogy helyben,

Andrassy-tér 4. szám, Nádor-
szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett esz-
közöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

óras és ókszerész.

Óvakodjunk utánzatoktól!

MIÉRT

van annyi utánzat?

MÉRT

a valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a leg-
jobb és legtartósabb puha padló-
nak és konyhaszutoroknak bemá-
zózó ára.

Bejegyzett

Az Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre
szárad, bámulatosan szép
fényvel bír és tartósság
tekintetében eddig fölülmu-
hatatlan. Nagy ceterjed-
ségenel fogva különböző
hasonhangzású nevek alatt
értékteleen utánzatokat
hoznak forgalomba, miért
is kérjen mindenki kizáró-
lag csak Eisenstädter-
féle

Linoleum padló-zománcot

a törv. bejegyzett

„Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

iakk és festékgyára.

Főraktar Aradon: Steinitzer M.
cégnél. 2654

Utánzatoktól óvakodjunk!

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetéseket teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Tudakezédásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

En rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Kényelmes új családi ház.

saját vízvezetékekkel, fürdőszobával, szép nagy telekkel, igen jutányosan eladó! Magtekinthető, Simándi és Lenkey-ut sarkán. 622

Radnai-ut 3. szám

alatt levő korcsmahelyiség azonnal kiadó. Bővebbet Walder S. és fia és Urmánczy János fűrészgyári irodában. 590

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknél, Szabadságtér 21. sz. 561

Eladó

egy Robey-féle vasrámás 8 as cséplőgép. Szíves megkeresések Mauró Antalhoz, Csermőre kéretnek. 640

Egy három lóra való

angol istálló minden órában kiadó. Bővebbet: Kis Ernő-utca 8. 632

Szappan,

kitűnő minőségű, régi, száraz házi szappan kilója 40 kr-ért kapható Maisztrovits Jánosnál. 658

Május hó 1-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utczai sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Eladó vegyeskereskedés,

házzal, 2 korcsmajoggal, tőzsdével, egyedüli korcsmák a faluban. az üzlethez tartozik mészke termelés, mész szállítás, márványbánya munkások ellátása, eperszedési jog, a községben van 2 nagy fatelep, körjegyzőség, csendőrség. Értekezhetni Breier Izidorral, Kaprióra, Soborsin. Szükséges tőke 3000 frt. 651

Keresek

egy felsőbb osztályú gymnáziumi deákot, aki egy kisebb tanítana. Czim a kiadóba.

Ház eladás!

Nagyobb vállalkozással kapcsolatos elköltözködés miatt, az igazságügyi palota szomszédságában, a Maros-utcai 2. számú, ugyszintén a Ferdinánd utcai 8. számú jól jövedelmező bérházak kedvező feltételek mellett eladók. Egy negyed rész előre fizetendő, a hátralevő összeg évenként 15% al törleszhető. Esetleg az egész házakat 5 évre bérbeadom. Bővebbet Kézsmárky Istvánnál, Ferdinánd-utca 8. szám alatt. 625

Eladó.

Egy jó forgalmu korcsmai üzlet, mely áll 2 ivó szoba, táncsterem, aszfaltírozott tekepálya, szép kert-helyiségből, teljes berendezéssel, más vállalat miatt minden órában olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. 645

Uraságoktól levetett téli és nyári ruhákat a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Szeifert János

szobrász

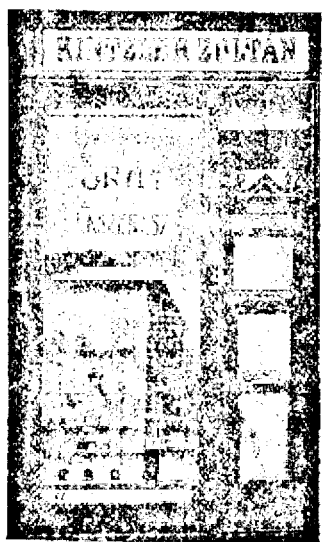
Aradon, Magyar-utca 29. szám.

Ajánkzik mindennemű

képfaragó munka

stilszerű kivitelére, ugymint: butor-, épület- és templomfaragványokra, továbbá a szobrászszakmába vágó munkákra; folyton dúsz választékú képmunkát tartok raktáron, melyet a legolcsóbb áron számítok.

Tervrajzokat ingyen készítek. 188

Andácssy-tér 20. Fischerné-féle ház.

500 forintot

fizetek annak, akinek fogvizének használatát mellé, üvegje 35 kr. valaha ismét fogtájást kap, vagy a szája hüzik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. grófköszel**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferencz-utca 11. sz. gyógyszertárakban, és Krausz Elemér és Társai drogueriájában, Andrássy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői 161 díjaztatnak. 129

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves

Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal minden szerkezetű **legyver** kisebb és nagyobb javítását és új **agyazást-, csőbarnítást** jutányos áron 287

jótállás mellett.

Czimek

bármely ország- és szakmából ajánlatok szétküldése és üzleti összeköttetések létesítése czéljából (postadíj jótállással) Rosenzweig József és fia Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. 1670 Prospektus bérmentve.

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű **egyenruhát** pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szöveteiből és sikkés szabás és jutányos árak mellett. 586

Ezt olvassa el!

1 korona részletfizetés mellett

bárki beszerezheti magának a világhírű **Tintner gyártmányu**

ruggyanta bélyegzőt.

Képvisele Aradon

Gáspár Soma által,

Szarvas-utca 1. szám.

Kérem a Tintner-féle bélyegzőket nem más hitvány áruval összehasonlítani.

Zálogcéduiákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb áron vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya utca (a Hunyady kővéházal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüst- és ezüstöt. 261

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és Ásványvíz kereskedésében 284

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwann-Apotheke, Frankfurt a/M. 274**

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyváradi-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítását és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett.

Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsősorú szabóüzletekbe szerestem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arczkép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 583

Vázlatok és költségvetések kivánatra készíttetnek.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szivhat.

le jobb valódi francia

SZIVARKAI APÍR ES SZIVARKAHUVELY.

Tavaszi jelentés.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

ARADON,
a Szabadság-téren

tisztelettel jelenti, hogy az

Összes Tavaszi Czipők

nagy választékban megérkeztek.

Megjegyzés.

Rendkívül gondos és tiszta munka jellemzi ezen most érkezett czipőket. Anyaguk: prima, válogatott bőr. Formájukat mindvégig megtartják. S ámbár alakjuk sikkos és elegáns, nem kinyúrnak a lábat, sőt ellenkezőleg, mindazon tulajdonságokkal bírnak, melyek a járást kényelmessé és ruganyossá teszik. Ez igen fontos, különösen hölgyekre nézve, akik kedvelői a csinos és formás, de mindamellett könnyű és kényelmes lábbelinek. Porter Áruháza, midőn jó czipőt ad a közönségnek, csakis saját érdekét tartja szem előtt, hisz ezzel biztosítja létjogosultságát.

Városi és megyei Telefon **324.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden Vevő Fényképkezdvezményben Részesül.